

SAKKOLAN, METSÄPIRTIN JA VUOKSELAN PITÄJÄLEHTI

SUVANNON

50 VUOTTA

SEUTU

Metsäpirttiläisten nuorten ripillepääsyn muistoksi vuonna 1934 otetussa kuvassa vasemmalta Laina Tauren, Lainan veli, Bertta Kiiski, Huugo Tauren ja Sanni Peltonen.

NRO 3/2007

TOUKOKUU

SUVANNON SEUTU nro 3/2007:

**SUVANNON
SEUTU
50 VUOTTA**

- * Ystävyyskuntavieraat viihtyivät, s.4-5
- * Turkkisen turinat, s. 6
- * Mummo ja Lumikki, s. 7
- * Sakkola-Museo aukeaa, s.8
- * Museo-Antti esittäytyy, s. 8-9
- * Arkistonhoitaja sompaa yölinjalla, s. 10-11
- * Raparperisimaa, s. 11
- * Kaatuneitten muistopäivänä, s.12-13
- * Karjalaiset kesäjuhlat Oulussa, s.13
- * Virtuaalinen kotiseutu ja kotiseutumatkailu, s. 14-15
- * Kesän matkatarjontaa, s. 16-17
- * Jo lapsena äidin tilalle, s. 18-19
- * Metsäpirtissä pääsiäisenä, s. 19
- * Metsäpirtin pitäjäjuhla, s. 20
- * Lähde mukaan leikkiin, s. 21
- * Wanhat tapahtumat, s. 23
- * Virkin virkkeet, s. 24
- * Vuoksen kuulumiset, s. 24
- * Sakkolan kyläkirja-hankkeet, s. 26-27
- * Merkkipäiviä, s. 28-29
- * Poisnukkuneita, s. 30
- * Yhteystietoja, s. 32

Seuraava lehti ilmestyy juhannukseksi, aineistot ke 6.6. mennessä!

SAKKOLAN KIRKONKYLÄN NUORISOSEURA
viettää kesän avausta lenkkeillen, turisten ja rokkaa syöden
Pirkkalassa Aune Laamasella Sorkkalantie 198
la 26.5.2007 klo 13.00. Johtokunta paikalle klo 12.00.
Joukolla mukaan!

HOVINKYLÄSEURAN
kokous sunnuntaina 20.5.
klo 15.00
Mirja Antilalla,
osoite Kitarakuja 1, Vantaa
puh. 050-599 6936

KALLOSEN SUKUTAPAAMINEN

Kangasalla kulttuurikeskus Äijälässä sunnuntaina 17.6.2007.

Ohjelmassa:

- * Kukkien lasku Karjalaan jääneiden muistomerille klo 9.45, jonka jälkeen
 - * Jumalanpalvelus Kangasalan kirkossa
 - * Sukutapaaminen Äijälässä klo 12.00
- Ruokailutarjoilun hinnat: aikuiset 15 ja lapset 7,5 euroa

*** Tilaisuudessa päätetään sukuseuran perustamisesta
– tule sinäkin mukaan!**

Sitovat ilmoittautumiset tilaisuuteen 1.6.07 mennessä:
Marjatta Naskali p. 02- 767 5001
Marjatta Vulli , p. 040 771 2009
Esko Kallonen, p. 040 5540 747, 03- 3676 603

VILAKKALAN EEVAT

tapaaminen Porvoossa
helluntaina 27.5. 2007
Ilmoittautumiset 20.5. mennessä
pj. Jorma Länsirinteelle
Kytöperänselä, 2,
04430 Järvenpää
puh. 044-320 9313

SAKKOLA-SEURAN kirkkopyhä
17.5.2007 klo 12.00
Vantaan Pyhän Laurinkirkossa
Ilmoittautumiset 10.5. mennessä
Leena Rantakarille,
GSM 040 5141682, tai s-posti:
leena.rantakari@elisanet.fi

PAUKUN PALSTA

Tuttuja vieraita Venäjältä

Lempäälän, Punkalaitumen ja Vesilahden kunnat ovat solmineet kesällä 2001 ystävyyskuntasuhteen entisen Sakkolan alueella nykyisin toimivan kolmen sikäläisen kunnan kanssa. Mukana ovat alusta saakka olleet myös Sakkola säätiö ja Käkisalmen läänin hallinto. Yhteistyösopimus on pitkän ja määrätietoisien työn tulosta, jossa aloitteen tekijänä oli Sakkola säätiö. Yhteistyöalue on laajentunut muutamassa vuodessa venäläisten puolelta niin, että lähes kaikki Käkisalmen alueen kunnat ovat mukana.

Pääsiäisen jälkeen 10 johtajaa Käkisalmen alueen kunnista ja lääninhallinnosta teki vierailun Punkalaitumen, Vesilahden ja Lempäälän kuntiin. Vierailu oli venäläiselle osapuolelle jo toinen, tosin monen sikäläisen kunnan johtaja on vaihtunut edellisestä vierailusta. Me

suomalaiset olemme tavanneet venäläisiä johtajia monia kertoja erilaisten neuvottelujen ja yhteisten illanviettojen merkeissä Karjalan kannaksella.

Meillä moititaan, etteivät kunnat hoida kunnolla vanhustyötä, terveydenhoitoa ja koulutusta. Lempäälän ja Vesilahden terveydenhoitopalveluihin ja vanhustyöhön tutustuttuamme venäläiset vieraamme olivat sitä mieltä, että nämä asiat ovat meillä todella hyvässä kunnossa. Ymmärrän venäläisten mielipiteen käytyäni itse joskus Käkisalmen alueen sairaalassa ja Sakkolassa toimivan kasarmin varuskuntalääkärin vastaanotolla.

Lempäälän terveyskeskuksessa käydessämme venäläiset naureskelivat, että siellä heille esiteltiin ”Potjomkinin kullissit” eli vieraille ei näytetty mitään tavallista, vaan nimenomaan turisteja varten rakennetut kullissit. Toki se oli heidän puoleltaan pelkästään vitsailua ja enemmänkin venäläisten neuvostoaikaista toimintaa irvailevaa puhetta.

Vesilahden Narvan ja Lempäälän Kuljun vasta remontoituissa kyläkouluisa vieraillessamme vieraamme saattoivat vielä kuvitella, etteivät asiat joka kunnassa ole täysin kunnossa. Yllätysvierailu Punkalaitumen lukiolle, kirjastoon ja urheilukentälle varmaan hälvensivät näitä ajatuksia.

Punkalaitumella vieraamme saivat kuulla työperäisestä maahanmuutosta ja ulkomailta tulevien työntekijöiden koulutus- ja kotouttamisprojektista sekä

valtion ja kuntien yritystoimintaa tukevasta toimista. Punkalaitumelaisessa metallialan perhey yrityksessä vieraillessamme venäläiset ihmettelivät sitä, että työntekijät osallistuvat myös neuvotteluihin, joissa sovitaan siitä millä hinnalla yrityksen tuotteita tilaajalle toimitetaan.

Erityisen kiinnostuneita vieraamme olivat kunnallishallinnosta ja jätehuollosta. Meillä ollaan liittämässä pieniä kuntia isommiksi yksiköiksi ja kuntien välistä yhteistyötä pyritään lisäämään. Venäjällä jaetaan suurempia hallintoyksiköitä pienemmiksi, jotta kunnallinen demokratia toteutuisi paremmin. Tosin Venäjällä terveydenhuolto ja koulutus on kokonaan valtion järjestämää, johon paikallisella tasolla on varsin vähän sanottavaa.

Jätehuolto tonttikohtaisine jäteastioineen, kyläkohtaisine jäteasemineen ja monen kunnan alueella toimivine jätteenkäsittelylaitoksineen oli venäläisille outo asia. Siellä pyritään etsimään ratkaisua kasvavaan jäteongelmaan rakentamalla pieniä paikallisia kaatopaikkoja. Myös meikäläinen ajatus siitä, että se maksaa jätehuollosta, joka jätteen tuottaa, oli heille vieras ajatus.

Hannu J. Pauku

Sakkola-Säätiön

valtuuskunnan puheenjohtaja

Harjatie 5, 32210 LOIMAA

GSM 0500-741296

e-mail:

hannu.pauku@punkalaidun.fi

Punkalaitumen kunnanjohtaja Antero Alenius (toinen oik.) ja kunnanhallituksen puheenjohtaja Pekka Karppanen vastaanottivat venäläisvieraiden lahjaksi tuoman taulun.

Ystävyyskuntavieraat viihtyivät

Vieraat isäntineen Ideaparkissa jättimäisen kartan äärellä Laatokan rannalla.

Kymmenhenkinen ystävyyskuntavieraiden lähetystö tuntui viihtyvän hyvin visiitillään Punkalaitumella, Vesilahdessa ja Lempäälässä.

Suomalaisten kuntien johtajat ja muut paikallisia palveluita ja toimintoja esitelleet saivat vastattavakseen tukuittain kysymyksiä. Samalla vertailtiin kunnallisten palvelujen järjestämisen mallia Suomen ja Venäjän välillä.

Vierailuun kuului tutustuminen Vesilahdessa Narvan koulukeskukseen, terveyskeskukseen ja vanhainkotiin sekä hiljattain kaavoitettuun asuinalueeseen.

Lempäälässä lounastettiin Hakkarin kartanoravintolassa ja kierrettiin tovi kartanon arboretumissa ja Kuokkalan museoraitilla. Lisäksi tutustuttiin Kuljun kouluun ja seurakuntakeskukseen, Lempäälän terveyskeskukseen ja vanhainkotiin. Lopuksi ihmeteltiin Pohjoismaiden suurinta liikekaupunkia Ideaparkia.

Punkalaitumella vieraat tutustuivat kunnantaloon ja koulutoimeen, sekä tekivät yritysvierailun ja kuultiin tietoa jätehuollosta. Yhteinen illanvietto oli vierailusta vastanneen Punkalaitumen kunnan järjestämä.

Vesilahden kunnanjohtaja Erkki Paloniemi (vas.) kertoi uusien asuinalueiden kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelun tärkeydestä.

Suomeen tutustui kuntajohtajia Sakkolan kirkolta ja Petäjärveltä sekä Kaarlahdesta, Pyhäjärveltä, Räisälästä, Valkjärveltä, Raudusta, ja johtajia Käkisalmen läänistä.

Vierailua isännöivät Punkalaitumen li-

säksi Vesilahti, Lempäälä ja Sakkola-Säätiö.

Virallinen ystävyyskuntayhteistyö on solmittu kesällä 2001, ja kyseessä oli toinen venäläisten kuntajohtajien virallinen vierailu Suomeen. - MRT

Ylilääkäri Jorma Kivekäs esitteli Lempäälän terveyskeskuksen toimintaa.

Vesilahdessa Narvan monitoimitalon liikuntahallissa Raudun kunnanjohtaja Aleksandr Sokolov joutui koripallonheiton haastekisaan. Heittoa seuraavat koulun rehtori Arto Uusitalo (vas.), kunnanjohtajat Ljudmila Ivanova ja Tamara Komrakova Sakkolasta sekä kunnanjohtaja Erkki Paloniemi.

Lempäälän kunnanjohtaja Olli Viitasaari isännöi lounasta Hakkarin kartanoravintolassa. Pöytäseurassa Petäjäjärven kunnanjohtaja Tamara Komrakova ja Käkisalmen läänin apulaisjohtaja Svetlana Potapova.

Yhteisessä illanvietossa vaihdettiin ystävyyslahjoja. Sakkola-Säätiön puheenjohtaja Hannu Turkkinen ja rahastonhoitaja Aila Alanen antavat terveiset Ljudmila Ivanovalle.

TURKKISEN TURINAT

Kesää vuotellessa

Terveisiä pitäjämessuilta Karjalatalolta. Huhtikuisena lauantaina olimme siellä porsastelemassa eli Sakkolan pitäjää edustamassa. Mielestäni tilaisuus ansaitsee paikkansa karjalaisten tapaamispaikkana ja karjalaisuuden esittelijänä pääkaupunkiseutulaishille. Varmaan jatkossa muuallekin Suomeen Karjalan Liitto järjestää vastaavanlaisia vapaa-muotoisia tapaamisia.

Sakkola-Seura oli paneutunut asianhoitoon Kuparisen Teuvon johdolla ja säätiönkin edustajia oli paikalla. Naapurissa esittelivät metsäpirttiset toimintaansa ja aulassa Revon Leena Sorvalin hautausmaan historiaa kunnostustavoitteineen.

Mielenkiintoisia elokuvia ja esitelmiä seurattessa avartui karjalaisuuden käsitys. Väkeä oli niin paljon liikkeellä, että Hyytiän Kalevin karttakatsaukset jäivät väliin. Varmaan Suvannon Seudun säätiöiden tapaamisissa ja tämän lehden

Unto Komosen Sakkolan kirkon tulitikkupienoismalli Karjalatalolla.

palkeilla saamme oman annoksemme Kaleviltä. Mieleenpainuvu ja mielenkiintoisin oli tulitikuista rakennettujen Karjalan kirkkojen pienoismallinäytely. Olipa Unto Komonen nähnyt vaivaa ja upeasti rakentanut pienoismallinsa. Auliisti hän jakoi meille tietoa tulitikkutekniikastaan.

Mistäpä tiesi, että karjalaistilaisuudessa olimme? Puheensorinasta ja huudahduksista, mukavasta murteen soljunnasta. Oli tuota taustakohinaa niin

paljon, ettei edes avaustuokiosta salin perälle kuullut uuden liittomme toiminnanjohtajan Satu Hallenbergin puheenvuoroa eikä Karelia -kuoron laulantaa. Taisivat mikrofonin asioita toimittaa, vaan eipä kuulunut Sakkolan myyntipöydälle asti.

Viime numerossa lupasin rakentaa liekun luhtiin. Tulipa se tehtyä velipoika Matin kanssa ja kiikkujiakin on riittänyt. Tuntuipa hyvältä nähdä jännittyneen riemuisat ilmeet ja kuulla riemunkiljahdukset, kun vatsanpohjassa mukavasti vihlaasi. Eipä suurta vaivaa tai rahaa tarvittu. Hivenen viitseliäisyyttä ja vanhoja muistoja lapsuudesta mielen palauttaen syntyi elämyksiä ja varmaan perinne tuleville pääsiäisille.

Siitäpä mieleeni tuuma: Mitäpä, jos me mummit ja äijät, isovanhemmat, neuvoisimme vunukoillemme lapsuuden leikkejä ja pelejä, varsinkin ulkosalla tapahtuvia. Kiireiset äidit ja isät joutuvat usein turvautumaan televisioon ja tietokoneeseen, mutta me voisimme omalta osaltamme siirtää leikki-perinnettä ja jopa työntekoa leikin varjolla nuorimmillemme. Kaupunkiolosuhteissa osin hankalaa, mutta kesämökeillä ja maaseudun mummoloissa melko helppoa.

Tuohon pihan perälle Soili-vaimoni ja lapsenlapset tekivät räsymatoista ja

Terhi Liski ja Teuvo Kuperinen Sakkola-pöydän takana pitäjämessuilla 14.4.2007 Karjalatalolla Helsingissä.

”Mitäpä, jos me mummot
ja äijät, isovanhemmat,
neuvoisimme vunuikoillemme
lapsuuden leikkejä ja pelejä,
varsinkin ulkosalla tapahtuvia.”

kuusenoksista majan tapaisen. Seikkailumatka kynttilänsytytyksineen ja pikku satuineen innostivat muksut keksimään uusia pikkuseikkailuja kuusten katveessa. Ja äijän mielessä jalostui havumaja ajatukseksi lautakodaksi. Eikö hän se syksyksi valmistu kesän moninaisista menoista huolimatta. Matkataanhan sitä porukalla niin Ouluun kesäkuussa kuin heinäkuun lopulla Suvannon rannoille.

Mitenkähän olisi käden taidon kehittäminen yhteistuumin? Mummo näyttää ompelemisen ja neulomisen alkeet ja antaa tilkkuja käyttöön. Vaari teroittaa puukon tai linkkarin kuntoon näyttäen oikeat otteet ja pelisäännöt. Sitten vuolemaan kaarnalaivaa, tekemään papupilliä tai vaikkapa käpylehmä pihaleikkiin. Kyllä perusvälineiden: puukon, vasaran, sahan, neulan ja langan käyttö kuuluu meidän kaikkien perustaitoihin vielä tänä päivänäkin kulutusyhteiskunnassamme.

Kesän myötä myös pienet puutarhatoimet voisivat sujua yhteistyössä. Muutaman oman kukan tai vaikkapa yrtin kasvattaminen onnistuu ihan missä vaan. Puutarhassa, parvekkeella tai olohuoneen ikkunan ääressä. Oma kasvattama tai tekemä on ihan muuta kuin kaupan hyllyltä otettu.

Tärkeintä on tietysti yhteinen puuhailu ja läheisyys.

Äitienpäiväonnittelut kaikille äideille ja mummoille. Kaikelle kansalle hyvää kevättä ja kesää karjalaisuuden ja sakkolaisuuden merkeissä.

Tapaamisin Oulussa 15.-17. kesäkuuta!

Hannu Viljonpoika Turkkinen

Mummo ja Lumikki

Pari vuotta sitten toteutui vihdoinkin vuosikymmenet toiveissa ollut, Turun Sukututkijoiden järjestämä retki Suitian kartanoon. En edes yritä kuvailla, miltä tuntui seistä vuosisatoja sitten rakennetun kartanon pihalla. Juhlasali mykisti täydellisesti. Liikuttunut olen myös Apulehden julkaisemasta lehti jutusta, joka liittyy Helsingin yliopiston Suitian tutkimustilan satapäiseen lehmikarjaan. Suitian tila toimii myös geenipankkina ja suojaa uhanalaisia rotuja kuolemasta sukupuuttoon.

Etsin esiin valokuvan Sakkolasta, mummostani Helena Suikkasesta, omaa sukua Helena Mikontytär Ruuna.

Oheisen kuvan voisi otsikoida nimellä ”Viimeinen lypsy”. Olin maatalon tytär, mutten tiennyt silloin, miten hieno eläin lehmä on. Vasaramiehet nuijivat kotini ja talvisota 1940 vei loput. Valokuva mummostani ja Lumikki-lehmästämme lienee otettu noin 80 vuotta sitten. Lumikin tunsu kai koko Sakkola. Lumikki-vasikka lienee joutunut vasaran nuijimaksi. On liian murheellista palata noihin vuosiin enempää.

Kyllikki Iivessalo
Turku

Sakkola-Museon kesäkausi käyntiin

Sakkola-Museon kesäkausi Kuokkalan Museoraitilla Lempäälässä alkaa 15.5.2007. Tänä kesänä Sakkolan kylistä on esittelyvuorossa Vilakkala.

Museo on avoinna
15.05. - 19.08.2007
ti-pe klo 11-17
la-su klo 12-16
ma suljettu

Tiedustelut Antti Hynnä
p. 040 849 0048

Hannu Turkinen
p.040 581 4398

Sakkola-Museon museovastaava esittäytyy

Useimmat minut nimeltä ja näöltä Suvannon Seudun sivuilta tuntevatkin, mutta Marjo Ristilä-Toikan lievää voimakkaamman painostuksen jälkeen olen katsonut parhaaksi tässä hieman laveammin valottaa toimenkuvaani museovastaavana sekä muutakin elämäni.

Juureni ovat vahvasti Sakkolassa, isäni Tauno Hynnä on kotoisin Haparaisten Korvenkolkalta ja edesmennyt äitini Eila Hynnä, o.s. Kurikka puolestaan Kirkonkylän Karholan Kurikkalasta. Kotiseuturetkiä olen vanhempieni kanssa tehnyt juurilleni kymmenkunta kertaa ja Karjala-innostus ja -kiinnos-

tus ovat vuosien myötä vain kasvaneet, lieneekö siihen syynä vanhempieni, sukulaisteni ja muiden tuntemieni vanhemman polven sakkolalaisten kiinnostavat kertomukset menneistä ajoista. Mielelläni olen aina Sakkolassa vanhempieni kotinurkilla ja muuallakin vierailut ja imenyt halukkaasti vaikutteita

”Jotta vielä
yksityiskokoelmissa
oleva materiaali
saataisiin tallennettua
jälkipolville.”

itseeni enkä usko tulevaisuudessakaan intoni näihin asioihin hiipuvan. Karjalaisuus on vanhempieni kotona ollut aina voimakkaasti läsnä niin murteen kuin perinteidenkin muodossa. Erityisesti tässä yhteydessä on syytä mainita monet karjalalaiset perinneruuat, joista vaikkapa perunakakkarat karjalanpaistiin kastettuna ovat suurinta herkuani. Myös innostukseni sienestukseen ja sieniruokiin ovat varmastikin perua vanhemmiltani. Erityisesti viime sotien traagiset tapahtumat ja karjalaisen kokemat vääryydet ovat voimakkaasti iskostuneet tietoisuuteeni, kun olen kuunnellut sekä vanhempieni että muiden evakkojen kertomuksia talvisodan ensimmäisistä päivistä, evakkoon lähdöstä, evakkomatkoista sekä sopeutumisesta uuteen elinympäristöön uusilla asuinsijoilla. Henkilökohtainen mielipiteeni näistä asioista onkin, että Suomi ja suomalaiset ovat joutuneet venäläisten tekemien rikosten kohteeksi ja ennen kuin Venäjää voidaan pitää sivistysvaltiona, on sen nämä asiat myönnettävä ja hyvitetävä.

Edellä kerrottuun viitaten ei olekaan mikään varsinainen ihme, kun Hannu Turkkinen ilman suurempaa painostusta sai minut viitisen vuotta sitten ylipuhutuksi museovastaavaksi edeltäjäni Juha Kuisman tultua työkiireidensä takia estyneeksi virkaa hoitamaan. Työnkuvaani museovastaavana yhdessä museotoimikunnan kanssa kuuluu mm. Sakkola-museon kehittäminen, uusien näyttelyiden ideointi, museoesittelyt,

museon ja julkisen median ja viranomaisten väliset suhteet sekä museon kokoelmien kartuttaminen. Viime vuosina erityisenä painopisteenä on ollut museon valokuvakokoelman kartuttaminen ja digitointi (tarkoittaa kuvan skannausta ja siirtämistä sähköiseen muotoon). Tarkkaan en ole laskenut, mutta viimeisen viiden vuoden aikana museon kokoelmiin on digitoitu reilusti yli tuhat valokuvaa ja muutakin materiaalia, esimerkiksi erilaisia asiakirjoja. Tämä materiaali on ollut suurena apuna mm. kyläkirjoja valmisteltaessa. Tässä yhteydessä haluankin rohkaista niitä kaikkia, joilla on edellämainitun kaltaista materiaalia hallussaan ottamaan yhteyttä Sakkola-säätiön toimihenkilöihin tai minuun, jotta vielä yksityiskokoelmissa oleva materiaali saataisiin tallennettua jälkipolville. Digitoinnin jälkeen alkuperäiset kuvat palautetaan omistajilleen täysin vahingoittumattomina. Vielä on syytä mainita, että viime vuodenvaihteeseen mennessä saatiin digitoitua museon ääninauhakokoelma.

Kaiken kaikkiaan on digitoitu noin 80 C-kasetillista haastattelua sekä muuta materiaalia vastaten ajassa mitattuna noin 63 tuntia. Kun tähän vielä lisätään Suomen kielen nauhoitearkistosta tämän vuoden alussa saatu merkittävä sakkolalainen nauhoitekokoelma, yhteensä noin 50 tuntia haastattelumateriaalia, voidaan museon kokoelmien näiltäkin osilta todeta olevan varsin kattavat.

Siviilityössäni toimin laboratorioinsinöörinä Tampereen teknillisen yliopiston Materiaaliopin laitoksella. Samassa talossa olen ollut siitä lähtien, kun vuonna 1976 menin sinne opiskelemaan.

Iältäni ja erityisesti mieleltäni olen hyvinkin nuorekas, enhän vielä moneen kuukauteen ole edes viittäkymmentä täyttänyt. Harrastuksiini kuuluvat mm. lukeminen, musiikin kuuntelu sekä monenlainen järjestötoiminta.

Antti Hynnä

Antti Hynnä tarkastamassa, että museo on valmiina uuteen kesäkauteen. Siviilitöinänsä tekniikan tohtori työskentelee Tampereen teknillisessä yliopistossa.

Serkukset Tarja Vierikko ja Antti Hynnä ovat nykyisin molemmat mukana Sakkola-Museon toiminnassa. Uusi arkistonhoitaja Tarja esittäytyy seuraavalla aukeamalla, ja Suvannon Seudun 50-vuotisjuhlavuoden kunniaksi kerromme tämän vuoden aikana myös muiden nuoremman polven Sakkola-aktiivien ajatuksia karjalaisuudesta ja toiminnasta 60-vuotiaassa Sakkola-Säätiössä.

Arkistonhoitaja sompaa yölinjalla

Töissä öisin tien päällä – ja lomilla paljon matkoilla. Kevättalven viisikymppisensä Tarja vietti läheistensä kanssa lomamatkalla Thaimaassa, mutta rakkain matkakohde on kuitenkin monilta reissuilta tutuksi tullut Kreikka.

Sakkola-Museon uusi arkistonhoitaja Tarja Vierikko, 50, on yöeläjä. Hän on viimeiset kymmenkunta vuotta päätyökseen pyörittänyt autonrattia, ja nimenomaan yöaikaan. Sakkola-Säätiön vapaaehtoistoimille riittää sitten aikaa päivännäöllä, kunhan ensin on nukkunut kunnon unet.

Tarja Vierikko, omaasukua Lindström, on sakkolaista sukua äitinsä Anni Hynnän kautta. Sukujuuret ovat Sakkolan Haparaisissa. Vuonna 1931 syntynyt Anni Hynnä ehti aloittaa koulun Sakkolassa, ja kokea myös evakkona palaamisen sinne ja taas uuden siirtolaisuuden.

– Äiti ei ehkä niin paljon ole puhunut Karjalasta, eikä hän tai tätini ole halunnut lähteä Karjalaan käymään. Isompi lenkkini Sakkolaan on ollut enoni Tauno Hynnä: hänen kanssaan on käyty pari kertaa Karjalassa, ja kerronta ja opastus on ollut mitä parhaita.

– Sakkolaan mennessä on ollut joten-

kin jännä tunne. Se ei ole ollut mikään tahansa paikka, toteaa paljon eri puolilla maailmaa matkustellut Tarja.

Viime kesänä Sakkolan-matkalla oli mukana myös Tarjan 25-vuotias tytär Tuire.

– Häinkin oli myyty – ihasteli muun muassa veteraani Yrjö Raaskan kertomia juttuja.

Myös Tarjan veljet Jarmo ja Reijo Lindström ovat käyneet kotiseutumatkalla karjalaisen sukunsa juurilla.

Äiti-Anni piti toki karjalaisia perinteitä yllä kotona, uusilla asuinsijoilla Hämeessä, Lempäälässä.

– Äiti leipoi piirakoita, ainakin joulukisi. Sieniä meillä syötiin myös, vaikka ne eivät Hämeessä kaikille maistukaan.

Tarja on itsekin oppinut karjalanpiirakoiden teon.

– Aika harvoin niitä kyllä leivon. Mutta ehkä sekin aika tulee vielä.

Äitinsä ei kotona puhunut karjalannurretta, mutta eno-Tauno on sitä vaa-

linut.

– Karjalanmurre kuulostaa korvan ihan tutulta. Kun on Itä-Suomessa liikkeellä, niin se tuntuu oikein hyvältä.

Äitiään Tarja Vierikko on innostanut vanhojen muisteluun valokuvien avulla. Evakkotarinoita äiti on kertonut, ja muitakin muisteluja, kun on nähnyt valokuvia nykyisistä Sakkolan maisemista.

– Sekin täytyy ymmärtää, että jotkut muistot voivat olla Karjalan jättäneille ihmisille kipeitä, eikä niitä jaksa kertoa, muistuttaa Tarja.

– Mutta meidän sukupolvellamme on onneksi ihana uteliaisuus, halu tietää juuristamme ja karjalaisuudestamme, toteaa Sakkola-Museon uusi arkistonhoitaja, joka perehtyy tehtäviinsä edeltäjänsä Elsa Mäkelän opastuksella.

Tarja Vierikko on syntynyt kuljetusyrittäjäperheeseen. Heti 18-vuotiaana kuorma-autokortin saatuaan hän työskenteli isänsä Tauno Lindströmin fir-

massa soraa ajamassa.

– Silloin naiskuski oli kummajainen, ei enää.

Tie vie sitten kauppaopistoon ja merkonomiksi valmistuttuaan Tarja työskenteli pitkään toimistotöissä. Tuntuu autonrattiin hän piti kuitenkin samalla yllä; kummallakin veljellään on kuljetusalan yritys.

Kymmenen vuotta sitten, nelikymppisenä, Tarja päätti muuttaa ammattinsa suuntaa – hän siirtyi päätoimiseksi autonkuljettajaksi. Nykyisin hän työskentelee Tampereelta käsin toimivan Kuljetus Jarmo Kivistö Ky:n palveluksessa.

Tarjan päätyö on ajaa yöaikaan lehtiä kirjapainosta Vantaalta kohti Pirkanmaata ja Pohjanmaata. Ensimmäiset lehtisatit tulevat kyytiin Helsingin Sanomatalon ja Hufvudstadsbladetin kirjapainoista, ja Tampereelta Aamulehden painosta lisää. Jakeluauton kuljettajan yöt vaihtelevatkin aina – kirjapainojen aikataulut sanelevat sen, mikä on illan reitti.

Kun naisihmisenä somppaa vielä kuitenkin enemmän miehisessä rahtarimailmassa, millainen jätkä tytön sitten täytyy olla?

– Ei tässä mikään jätkä tarvitse olla – mutta hyvä tyyppi. Joku sanoi joskus, että sinun on kai oltava 150 prosenttia parempia kuin noi äijät, että oot yhtä hyvä. Se kyllä pitää paikkansa. Taitonsa on näytettävä ja paikkansa lunastettava.

Tottuneena autonkuljettajana Tarja ei kavahda syksyn ensiliukkaita eikä talven puhureita ja räntäkelejä.

– Tarkkaavaisuus ja terve ”pelko” pitää olla aina mukana. Koskaan ei tiedä sitä, kuka tulee mutkan takan vastaan – kerran esimerkiksi kaksi saman yrityksen rekkaa rintarinnan. Mikä lie ollut pojilla kisa, tuumaa Tarja, joka nippa-nappa onnistui väistämään pientareelle.

– Kävin kyllä seuraavana päivänä puhuttamassa sen kuljetusfirman pomon...

Työn herkkuja ovat valoisaat kesäyöt, ja Suomen luonto ylipäättään.

– Luonto näyttäytyy yöaikaan niin erilaisena. Kauniit aamusumut, aurinnousut – ja olen kyllä pysähtynyt ihmettelemään, miten kaunis voi olla talvinen kuunkehrä.

Puhumattakaan eläimistä, joihin on saanut tutustua ilveksestä alkaen.

Risuja lankeaa hurjastelijoille ja muille teiden torkimyksille.

– Kesäyön vitsauksia ovat moottoripyörillä nopeusennätyksiä yrittävät – hullun hommaa. Ja sitten muut vähemmän teiden ritarit: allekirjoitan kyllä Liikenneturvan ihmettelyn – Mikä kumma meihin fiksuihin suomalaisin oikein menee tien päällä?

– Minä itte -asenne pitäisi saada pois, ja tilalle joustavuutta ja malttia. Tien päällä pätevät samat säännöt kuin elämässä yleensä, hän muistuttaa.

Marjo Ristilä-Toikka

Karjalaista ruokaperinnettä:

Raparperisima

Sima on vanha Pohjoismaissa tunnettu kansallisjuoma. Alkuaikoina sitä valmistettiin vedestä, hunajasta ja humalasta. Nykyisin vedestä, sitruunasta ja sokerista. Juoma käytetään pienellä hiivamäärällä.

Aikoinaan oli äitini kotona valmistettu alkukesällä raparperisimaa. Monilla on vielä pakasteissa jäljellä raparperipaloja ja näistä kannattaakin valmistaa vaikka äitienpäiväksi säilöntäaineetonta raparperisimaa.

Ohje:

4 litraa vettä

¼ kg taloussokeria

¼ kg fariinisokeria

½ litraa raparperipaloja

¼ tl tuoretta tai kuivahiivaa

Kiehauta vesi, kaada se sokerin ja raparperipalojen päälle. Kun keitos on haaleaa, lisää hiiva. Anna käydä 1-2 vuorokautta, siivilöi ja pullota. Nautitaan kylmänä.

Simaterveisin

Raili Leino (Kopperoinen)

Haparainen, Halikko

SUVANNON SEUTU 50 VUOTTA

Suvannon Seudun 50-vuotisjuhlavuosi jatkuu.

* Seuraavassa numerossa kesäkuussa odotellaan juhannusta. Kirjoita ja muistelee juhannuksen vietto!

* Kesäkuun lehdessä saadaan myös kuulumisia Vuoksela-juhlasta ja ennakotietoa Metsäpirtin ja Sakkolan pitäjäjuhlista.

* Heinäkuulla on Sakkolan 60-vuotisjuhlien enakkonumero ja kooste Metsäpirtti-juhlien tapahtumista.

Kaatuneitten muistopäivänä

Vuosittain vietettävä kaatuneitten muistopäivä on yksi arvokaimmista liputuspäivistä, joita Suomessa vietetään. Meidän tulee muistaa, että sodissamme vuosina 1939-1945 kaatui rintamilla yli 83 000 sotilasta ja lottaa. Sen lisäksi 50 000 jäi invalideiksi. Kotirintamalla kuoli pommituksissa 2 000 ihmistä. Lisäksi se määrä sotilaita, jotka haavoittuivat siellä tulihelvetissä psyykkisesti, sitä ei tiedä kukaan. Sen ei ole välttämättä tarvinnut näkyä ulospäin sotien jälkeen siviilielämässä. Se on ollut sisäistä, henkistä seurausta sodasta. Tätä sotaa jatkaa moni veteraani lopun elämäänsä, esimerkiksi unessa öisin.

Sotien jälkeen puhuttiin korpituomioistumista. Niitä voitiin käydä jossakin, vaikka korpikuusen alla, jopa yhden tuomarin sanelemana. Tuomio, usein teloitustuomio, pantiin kohta täytäntöön. Teloitetut haudattiin kai yleisesti sille paikalle.

Heinäkuun loppupuolella 1944 ruvettiin vainajat tuomaan kotiseudulle, ei kuitenkaan haudattaviksi sankarihautaan. Olen lukenut joskus sotamies Emin Hytin tapauksen, joka on jäänyt mieleeni. Hän oli seissyt asennossa majuri, oliko se Ligen tai Lindgren, tämä oli syyttänyt Hyttiä karkuruudesta. Sen enempää oikeudenkäyntiä, tämä oli ampunut Hytin siihen paikkaan. Ei näistä salaisista teloituksista ole jäänyt mitään papereita arkistoihin. Sodan kauhuista ihminen voi mennä shokkiin, täysin sekaiseksi, eikä voi itselleen mitään. Hän lähti perääntymään ja hakemaan suojaa.

Sotaväen rikoslakia muutettiin 4.7.1944. Uusi laki salli kuolemanrangaistuksen sotilaalle, jos tämä ei kehoituksesta huolimatta palannut takaisin rintamalle. Olivatko nuo teloitustuomiot silti kaikki välttämättömiä ja oikeutettuja? Sodassa ihmisen hermot ovat kovalla rasituksella ja se voi joskus tuottaa turhaakin raakuutta.

Muistan erään tapauksen kesältä 1944. Peräännyttiin Syväriltä läpi Itä-Karjalan kohti kotimaatamme. Jossakin siellä liittyi meihin noin 13-14-vuotias

poika, hän kulki joukossamme hyvän matkaa. Eräs sotilas kuului sanovankin, että antakaa pojallekin pyssy, kun on mukana. Ei saanut poika pyssyä. Eräs suomalainen upseeri ampui pojan siihen tien reunalle. Jos olivat salaisia nuo korpituomioistuimet teloituksineen, niin salaisia olivat myös Itä-Karjalan piikkilangoilla aidatut keskitysleirit. Jälkikäteen on tullut myös julki, että kovin korkealta taholta oli tullut esitys jättää Karjalan väestö asuinsijoilleen luovutuksen yhteydessä.

Heinä-, elo- ja syyskuu 1941 olivat ne veriset kuukaudet, kun vallattiin Karjalaa takaisin ja hyökättiin Itä-Karjalaan. Näiden kolmen kuukauden aikana kaatui tai menehtyi eri tavoin erään tilaston mukaan 20 235 sotilasta. Itä-Karjalaan mentäessä paljon sotilaita oli kieltäytynyt ylittämästä vanhaa rajaa. Tästä oli seurannut ankaria rangaistuksia, puhuttiin teloituksistakin.

Olihan Mannerheim sanonut jo vuonna 1918, että ei laiteta miekkaa tuppeen ennen kuin Karjala on vapaa. Joitakin sotilaita meno ja valloitus jopa hurmasi, hurmasi monen sotilaan ja esimiehen. Ei jäädä vanhaan rajaan, puolitiehen.

Mennään kauas itärajan taa, kunnes koko Karjala on vapaa maa. Sanottiin, että retki kauan kestä ei, mutta heiltä kaikilta se parhaat vuodet vei.

Olen aina muistanut niitä hevosia, jotka olivat siellä sodissa miesten kanssa. Paljon ne auttoivat, paljon ne kärsivät ja paljon ne kestivät. Voiko mikään olla karmeampaa kuin haavoittuneen hevosen suora huuto!

Suonenjoella vuonna 1946 eräs vanhempi kirkkoherra sanoi, että oli pahin, ehkä vaikein tehtävä saattaa tieto kotiin omaisen kaatumisesta. Vaikka sitä pelättiin, mutta silti aina tuo sanoma oli yllätys.

Kaatuneitten omaisten liitto perustettiin viimeisen sotamme, Lapin sodan, jälkeen. Tämä antoi jonkinlaista lohtua ja yhteenkuuluvuuden tunnetta sureville omaisille.

Sotien aikana, ainakin jo jatkosodan aikana, oli voimassa laki, että jos perheestä oli kaatunut kaksi veljestä, niin toiset pääsi pois rintamalta. Elimme sotien aikana erikoista aikaa sikäli, että jotkut ikäluokat joutuivat olemaan kolmessa sodassa elämänsä aikana.

Sakkolassa oli voimakkaana suojelus-

Muistomerkki ja sankariristejä Sakkolan sankarihautausmaalla.

kunta ja lottatoiminta ennen talvisotaa. Me pojat kuuluttiin suojeluskunnan poikaosastoon, tai sotilaspoikiin. Sotien aikana oli tuo kuuluisa asevelihenki sotilaiden kesken rintamalla. Kotirintamalla oli taas toisen auttamisen henki, talkoohenki. Tulee väkisinkin mieleen, että löytyisikö tänä päivänä vielä sellaista yhteenkuuluvuuden henkeä, niin rintamalla kuin kotirintamallakin. Vai onko nykyajan kiire ja huima kehitys kaikessa vienyt meitä kauemmas toisistamme?

Minun on tässä nyt kerrottava tarina venäläisestä asevelihengestä ja vainajan kunnioittamisesta. Olin nuorena poikana syksyllä 1941 kahden venäläisen, neuvostoliittolaisen, sotavangin kanssa hautaamassa heidän kaatuneita sotilaitaan. Joskus sattui, että hauta oli vähän lyhyt siihen tulevalle vainajalle. Ratkaisu ei ollut haudan pidentäminen, vaan lapiolla kun survoi päätä sivulle, niin sopihan sinne.

Myös sotien aikana tapahtui usein, että sotilas näki tai tiesi kohtalonsa jo edeltäpäin. Hyvä esimerkki tästä on naapurimme Eero Patja talvisodan aikana. Heitä lähti helmikuun 12. päivänä 1940 kahdeksan miehen partio Suvannon yli vihollisen puolelle tiedustelu-tehtävissä. Ennen lähtöä Eero antoi kellonsa minun isälleni ja oli sanonut, että hän ei sieltä enää palaa takaisin. Hän oli jopa pyytänyt isääni kertomaan kotiväelle, mitä kylvetään mihinkin seuraavana keväänä. Niinhän siinä sitten kävi, että partiosta palaajia oli vain neljä, heistäkin kaksi oli haavoittunut. Eero ei ollut palaajien joukossa. Nyt tämä taskukello on Eeron pojalla, joka ei isän kaatuessa vielä ollut ehtinyt syntyä.

Tänäkin vuonna nuo pienet kivet sankarihaudoilla ja graniittipaadet niin kirkkomailla kuin taistelupaikoilla kertovat, mitä tämä sukupolvi kesti. Muistokivien hiljainen viesti kertoo kiitosta, velvoitusta meille. Kiitosta Jumalalle, että voimme elää itsenäisenä, vapaana valtiona.

Kansa, joka unohtaa kaatuneet sotilaansa, unohtaa itsensä ja oikeutuksitaan ensimmäisen – vapautensa.

Viljo Pitkänen

Karjalaisuuden katselmus kesäjuhilla Oulussa

Karjalan Liiton Kesäjuhlat järjestetään tänä vuonna 15-17.6. Oulussa. Juhlien tunnus ja yleisteema on ”Siirtoväki Pohjolassa, voimavarana karjalaisuus”.

Ensimmäisenä juhlapäivänä, perjantaina pidettävässä seminaarissa kysytään mm. ”Tunnetaanko karjalaisuutta Pohjolassa”? Viime sotien jälkeen evakkoja ei varsinaisesti siirretty Oulun seudulle ja Pohjois-Suomeen. Silti Pohjolan piirin alueella heitä tai heidän jälkeläisiään nyt on lähes kaikista viime sotien jälkeen luovutetuista pitäjistä.

Siirtoväkeä on monina vuosisatoina sotien ja sortokausien aikoina kulkenut pohjoisessa Suomessa, sekä sieltä turvaa hakien että sieltä pae-ten. Myös Sallan ja Petsamon evakoiden ja Vienan Karjalan pakolaisten kohtaloista puhutaan seminaarissa.

Kesäjuhlat ovat karjalaisten vuotuinen odotettu tapaaminen, jossa tut- tujen ja samanhenkisten ihmisten kanssa iloitaan tapaamisesta.

Juhlamme on myös tapa esitellä karjalaista kulttuuria ja perinteitä kun- kin juhlapaikkakunnan asukkaille.

Oulu on tähän juhlintaan mitä otollisin kaupunki: oululaisia on yli 130 000 ja kesällä turistejakin liikkuu kaupungissa tuhatpäin. Oulu on 402- vuotias kaunotar, jokien ja meren, siltojen ja puistojen kaupunki, jonka päivät keskikesällä, vaaleitten öitten aikana venyvät pitkiksi.

Juhlapäivien ohjelmaa on tuttuun tapaan runsaasti. Perjantaina illan- suussa lauletaan yhteislauluja torilla vanhojen aittojen kumilla Toripol- liisin valvonnassa. Siitä on hyvä jatkaa kaupunkiin tutustumista.

Avajaisjuhla on lauantaina klo 14.30 jäähallissa. Siellä nähdään mm. tätä tilaisuutta varten kirjoitettu näytelmä ”Evakkona Oulun seudulla”.

Luterilaiset ja ortodoksiset kirkkotilaisuudet ovat sekä lauantaina että sunnuntaina.

Lauantaina on myös kuorojen kavalkadi. Päivän aikana myös leivotaan kilpaa karjalanpiirakoita, pelataan kyykkää, juostaan Karjalan maraton ja ollaan mukana kansantanssikonsertissa ja juhlatansseissa, joissa soitto- kunta Vaskiveikot puhaltelee.

Pääjuhlapaikka on jäähalli, kuorot ja nuoret esiintyvät Madetojan salis- sa.

Lippukulkue kaupungin halki lähtee sunnuntaina klo 12 torilta sotilas- soittokunnan tahdittamana. Päiväjuhlaan klo 14.30 on puhujaksi lupau- tunut kaikkien tuntema näyttelijä, professori Lasse Pöysti. Hän on itse sanonut tulevansa ”jutustelemaan” Ouluun.

Uusia karjalaisten sukuseurojen sukutauluja on nähtävänä ja neuvoja sukututkimuksiin saatavissa Pohjankartanossa. Entisiin aikoihin voidaan palata valokuvanäyttelyissä. Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan museossa on vienankarjalaisten pukujen näyttely. Karjalainen tori on avoinna jäähäl- lissa kaikkina juhlapäivinä.

Lisätietoja: Liisa Karppinen, 040-553 4927, liisa.karppinen@elisa.net, Leena Leskelä, 0400-582 549

Majoituksesta MatkaMaa Oy/

MarjaValppu puh. 08-336 935, marja.valppu@oulu.tournee.fi

Virtuaalinen kotiseutu ja kotiseutumatkailu

Karjalan kannas, Käkisalmen lääni, sen eteläisimmät pitäjät – Suvannon Seudun alue, ovat olleet vuosisatoja karjalaisen heimon asuttamaa aluetta. Tuolta kotiseudulta yli 60 vuotta sitten lähteneitä evakkoja on vuosi vuodelta vähemmän muistelemassa. Onneksi muistitietoa on tallennettu kaikkina sodan jälkeisinä vuosina erilaisiin kokoelmiin. Viimeisimpiä haasteita ovat olleet kyläkirjat. Monta kylää on kuitenkin vielä kokonaan käsittelemättä.

Internet tuli suuren yleisön tietoisuuteen 15 vuotta sitten. Nyt sinne on tallennettu valtava määrä kaikenlaista tietoa. Myös Karjalan kannaksen historiaa ja perinnetietoa internet on tulvillaan. Hyvän estimaatin saa vaikkapa Googlen avulla syöttämällä sinne tärppejä kuten ”karjala”, ”sakkola”, ”larin parake”, ”laatokka”, ”konevitsa”, ”talvisota + kirvesmäki”, jne.

Tietotekniikan kehittyminen on tarjoamassa yhä uusia mahdollisuuksia. Nuorisolle on tarjolla tuhansittain erilaisia korkeatasoisia pelejä, joissa pelaaja voi eläytyä peliin virtuaalitekniikan avulla. Käytännössä tämä tarkoittaa vaikkapa sitä, että hän pystyy ohjaamaan kulkuaan pelin 3-ulotteisessa maailmassa, kulkea ajassa, kohdata ihmisiä ja muita elämyksiä, ja tuntea ikäänkuin olevansa itse mukana tuossa maailmassa.

Miten tätä samaa tekniikkaa voitaisiin hyödyntää tai soveltaa entisen kotiseudun historian ja elämän kuvaamisessa? Kuka sen tekisi, jos se olisi mahdollista? Mitä se maksaisi, mistä löytyisi rahoittajat?

Mitä itse asiassa voitaisiin toteuttaa? Ketä tällainen hanke palvelisi? Olisiko tässä mitään mieltä? Siinäpä eräitä kysymyksiä ennen kuin menimme edes asian sisään.

Onkohan mitään toistaiseksi vielä toteutettu? On! Yksi ensimmäisistä virtuaalitekniikan hyödyntäjistä edellä kuvaamassani asiassa on ollut Sakkola-Säätiö, joka oli toteuttamassa muutama vuosi sitten ns. VIRIKE-hanketta. Hankkeeseen osallistui usea taho, mm. TKK ja VTT. Hankkeen tuloksia on nähtävissä esimerkiksi osoitteessa: www.sakkola.fi/tutkimukset/virikeintro2002.htm. Tutkijapiireissä asia ei ole kokonaan unohtunut, päinvastoin jatkohankkeita ideoidaan.

Mitä virtuaalinen kotiseutu sitten voisi tarjota ja miten asiassa voitaisiin edetä?

Ajatukseni kulkee seuraavasti. Suvannon seudun alueelta on tallessa valtava määrä tietoa. On viranomaisen tuottamaa kirjallista tietoa ainakin 1200-luvulta alkaen. On valokuva-aineistoa 1800-luvun puolelta tähän päivään asti, samoin elokuva- ja videomateriaalia, on äänitallenteita. Ei pidä unohtaa myöskään kaikkea sitä aineistoa, joita taitavat evakot ovat tuottaneet pienoismalleina kotikylistä ja kirkkoista sekä vaikkapa kotitaloja esittäviä tauluja tehdessään. Toisin sanoen lähdeaineistoa löytyy.

Miten eteenpäin? Tarvitaan osaajia, jotka pystyvät lähdeaineiston avulla tuottamaan näitä 3-ulotteisen digitaalimaailman aineistoja. Osaajien määrä kasvaa kaiken aikaa. Samalla työvälineet kehittyvät ja tulevat jopa maallikon käyttöön soveltuviksi. Osaajat löytyvät evakkojen vunukoista ja heidän lapsistaan.

Ajatellaan vaikkapa virtuaalimatkaa Helsingistä Metsäpirtin Saunasaareen, aallonmurtajan luo. Istutaan nojatuoliin ja laitetaan tietokone päälle ja näyttö ohjattuna videotykin kautta seinälle. Start-näppäimen avulla siirrytään Helsingin rautatieasemalle, jossa kotiseu-

tubussi odottaa matkalle lähtijöitä. Haluan toimia matkaoppaana. Totean kaikkien olevan mukana ja annan lähtökäskyn suuntana Vaalimaa, Viipuri, Leipsuo, Kiviniemi, Rautu, Metsäpirtti, jossa pysähdys Koselassa. Ajamme 300 - 1000 km/h nopeudella. Näytössä näemme videoidun maiseman vilistävän ohitsemme. Vaalimaan rajamuodollisuudetkin kestävät vain muutaman minuutin. Tämä mahdollistaa huomiomme kiinnittämisen pitkiin rekkajonoihin ja tullin toimintaan. Koselassa ohjaan bussin kulttuuritalon luo. Käymme katsomassa taloa sisältä, käymme kaupoissa, siirrymme jalan Viisjoen sillalle, jossa näemme Myöhäsen myllyn rauniot. Palaamme takaisin bussiin. Jatkamme matkaa Metsäpirtin kirkolle, jossa pysähdymme hetkeksi. Havaitsemme lahjoitusmaatalonpojan patsaan sekä vieressä olevan venäläisten hautausmaan. Siirrymme eteenpäin kohti Saaroista. Sivuumme jälleen Viisjoen, saavumme entiselle Harjukylälle ja edelleen Saaroisiin, josta jatkamme kohti Saunasaarta. Pääsemme perille mukavasti, vaikka näytössä näkyvä tie näyttää kovin epämääräiseltä ja sillat pelottavilta. Katson kelloa ja huomaan matkani kestäneen jo 25 minuuttia.

Tässä vaiheessa päätän siirtyä historiaan. Halusinhan näyttää mukana olijoille Saunasaarta kautta aikojen. Otan esiin vanhojen kartta-aineistojen pohjalle rakennetun maiseman. Katson, kuinka Saunasaari nousee esiin veden alta jääkauden jälkeen maannousun myötä. Katson, kuinka alueelle nousee taloja 1700-1800-luvuilla. Havaitsen, kuinka Saunasaaren tulli perustetaan, tutustun tullihenkilöstöön 1800-luvulta 1930-luvulle. Havaitsen, kuinka Antti Leppänen Käkisalimesta saapuu perheineen tullivartijaksi 5.2.1887 Saunasaareen. Pääsen ajassa 1930-luvun alkuun ja havaitsen, kuinka paikalla alkaa suuret muutostyöt. Edessä on 650

Metsäpirtin Harjukylä Saaroisista päin katsottuna. Kuva Ilmi Pesonen.

metriä pitkän aallonmurtajan rakentamisen suunnittelu ja toteuttaminen. Näen, kuinka kalastusveneet palaavat kalastusmatkaltaan ja ankkuroituvat aallonmurtajan suojaan. Siirryn 1930-luvun tietä pitkin takaisin Saaroisten-Tapparin risteykseen. Ensinnä on tullitalo, josta löydän Toivo Rissasen ja Varpu Revon. Toivo toimi merivartioston päällysmiehenä. Sitten tulivat Antti Revon ja Jaakko Revon talot. Poikkean Jaakon luona. Kotoa löydän hänen vaimonsa Maria Eevan ja vanhan emännän Maria Hämäläisen. Jatkan matkaa ja ohitan monta taloa, kunnes saavun Tappariin johtavaan risteykseen.

Pohdin hetken jatkomatkaa. Päätän käydä Saaroisten kansakoululla ja niin valitsen Ladan, jolla siirryn kilometrin verran Tapparia kohti. Koulun kohdalla siirrän aikaa taaksepäin 1900-luvun alkuun. Katson koulun rakentamisen vaiheet ja koulun oppilaat ja opettajat 1930-luvulle asti. Totean myös porakavoprojektin ja sen hankaluudet.

Ja lopuksi päätän käydä katsomassa isoisäni kotipaikan ja seurata hänen perheensä elämää. Kuljen 1930-luvun tietä, joka on huomattavasti paremmassa kunnossa kuin 2000-luvun tie. 7 ki-

lometrin ajomatkan jälkeen pääsen perille. Edessä ovat Tapparin pellot. Takana vahva metsä. Talo näyttää hyväkuntoiselta. Piharakennukset ovat myös kunnossa. Tien vieressä on kivi-aita. Kaakossa noin 500 metrin päässä on valtakunnan raja. Raja on vanha raja, jo 1500-luvulla Vatjalaisessa verokirjassa todettu Käkisalmen ja Inkerinmaan raja. Raja on vahvistettu viimeksi Tarton rauhassa 1920.

Seuraan vuosi vuodelta talon elämää aina vuoden 1939 marraskuun 30. päivään asti. Talossa asuivat isoisäni Simo Hyytiän ja hänen veljensä Jaakko-seidän perheet. Simo kuolee vuonna 1932. Hänen hautajaisiin osallistun. Havaitsen, kuinka setäni Toivo siirtyy Käkisalmeen. Isäni Olavi osallistuu suojeluskuntatyöhön. Seuraan hänen kilpailusuorituksiaan. Ja vuonna 1938 hän lähtee varusmiespalvelukseen. Käyn Salokylässä Tyrväisen häissä. Käyn katsomassa Martti Kiiskeä ja vierailen isäni pikkuserkun Leo Laulajaisen kotitalossa.

Tässä vaiheessa silmäni alkavat painua kiinni. Reaaliaikaa on vierähtänyt jo useita tunteja. Olen kuitenkin tyytyväinen tähän kotiseutumatkaan, joka antoi niin paljon elämyksiä ja uutta tie-

toa. Päätän palata uudestaan Metsäpirttiin ja valita silloin uuden ajoreitin ja uudet kohteet.

Tuossa edellä oli kohdallani valtava määrä tunnetta mukana.

Käytännön toteutus vaatii varmaan paljon ammattitaitoa ja koordinoitua. Tähän saa avun korkeakouluista ja tutkimuslaitoksista. Käytännön työ lienee kuitenkin mahdollista tehdä samojen periaatteiden pohjalta, jolla ovat toteutettu Linux, Wikipedia ja monet muut talkootyönä suoritettut hankkeet. Näille yhteistä on, että niiden tekemiseen saavat kaikki osallistua. Työ etenee pikku hiljaa. Ja työ tehdään internetissä. Työ tehdään vapaan lähdekoodin ja GPL-lisenssin periaatteella.

Kiinnostuiko asiasta? Jos asia tuntui vaikealta, kysy nuoremmilta lisää. Ja jos asia kiinnosti kovasti, ota yhteyttä alikirjoittaneeseen. Katsotaan, miten asiassa voidaan oikeasti edetä.

Ps. Vaimoni kommentti. Hyvä matka, mutta kyllä oikea matka silti antaa paljon enemmän.

Kalevi Hyytiä
kalevi.hyytia@metsapirtti.net

Kulttuurimatka Metsäpirttiin 19-22.06.2007

Metsäpirtti Seura ry ja Inkerikeskus ry järjestävät yhteisen kulttuurimatkan Pietarin-Sakkolan alueelle 19-22.06.2007.

Tavoitteena on tutustua Pietarin alueella asuviin nuoriin (17 - 26 v), joilla on inkeriläinen tausta. Tästä osuudesta vastaa Inkerikeskus ry (www.inkerikeskus.fi).

Ohjelma rakentuu ”omien juurien tunnistamisen” pohjalle. Kaikki matkalle osallistuvat inkeriläiset nuoret ovat opiskelleet suomea, joten kanssakäyminen heidän kanssaan onnistuu ihan kotimaamme kielellä. Alustavissa suunnitelmissa on kaavailtu tutustumista Miikkulaisiin, Metsäpirttiin, Rautuun ja Sakkolaan. Sakkolan puolella on mahdollisuus viettää aikaa Kiviniemessä vaikka koskenlaskun puitteissa. Metsäpirtissä voidaan tutustua Taipaleen jokeen, linnaan, kalastella. Toki käynti Saunasaaressa aallonmurtajalla, Vorken rannassa, Koselan keskustassa, kulttuuritalolla, kirjastossa sekä tietopaketti Vaskelan kylässä Larin Paraskeen kuuluvat ohjelman puitteisiin. Ehkä on mahdollista myös erilaisiin talkootapahtumiin, vaikkapa omalla hautausmaallamme. Jos kiinnostusta löytyy, voidaan toki kiertää myös talvisodan keskeisimmät tukikohdat.

Matkasta on keskusteltu myös alustavasti nykymetsäpirttiläisten kanssa. Majoittumiseen ja retkeilyyn liittyvät yksityiskohdat sovitaan heidän kanssaan.

Koko hankkeesta vastaa Inkerikeskus. He ovat saaneet pienen määrärahan hankkeen toteuttamiseksi. Kyseisellä rahoituksella kustannetaan paikallisia kuluja Venäjän puolella.

Metsäpirtti Seura toivoo, että meistä metsäpirttiläisen taustan omaavista henkilöistä löytyisi muutamia innokkaita nuoria matkalle. Tapahtuma tarjoaa onnistuessaan oivallisen mahdollisuuden uusien kaukaisten sukulaisten löytämiseen ja eritoten kanssakäymiseen. Onhan pääosalla Metsäpirtistä evakkoon lähteneillä ja inkeriläisillä sama geneettinen tausta vuosisatojen takaa.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset Pirkko Hyytiälle p. 050-5442854 toukokuun 15. päivään mennessä.

Lisätietoja myös Kalevi Hyytiältä (kalevi.hyytia@metsapirtti.net). Suomesta lähtevien matkajärjestelyt ja matkaohjelma tarkentuvat toukokuun kuluessa.

Inkerikeskuksessa asiaa valmistelee puheenjohtaja Irina Kapelian
irina.kapelian@inkerikeskus.fi, puh. 0400-664941. Hän antaa lisätietoja inkeriläisten osuudesta.

VULLIEN SUKUSEURALAISET

Sukuseuramme tekee taas kerran kotiseutumatkan Sakkolaan ja Pyhäjärvelle 5.-8.7. 2007.

Matkan päätarkoituksena on sukumme kotiseutujen katsastaminen ja muistelu. Matkan aikana tutustumme kotiseutukäyntien lisäksi myös Konevitsan luostarisaareen ja Käkisalmen kaupunkiin.

Majoitumme vanhaan tuttuun Kiviniemen hotelli Losevskaan kosken partaalle.

Matkan hinta puolihoidolla kuljetuksineen ym, on 270 euroa/henkilö.

Konevitsan vierailu sinne lähteille maksaa 30 euroa/henkilö.

Virallisenä matkan järjestäjänä on erinomaisesti kokemamme **Vesilahden liikenne**.

Paluumatkalla tutustumme vielä Viipurin torielämään ja Monrepon puistoon.

Lisätietoja antavat ja ilmoittautumiset matkalle vastaanottavat

Pekka Vulli puh 050 5494878 ja Maija lehto puh 040 7016207.

Sitova ilmoittautuminen matkalle suoritetaan lähettämällä kopio passin kuvasivusta 5.6.2007 mennessä osoitteella:

Pekka Vulli, Vähänummentie 6, 13720 Parola. Samalla voi esittää myös toiveen matkalle lähtöpaikasta.

Ilmoittautuneille lähetetään matka- ja maksuohjeet erillisellä kirjeellä.

Tervetuloa perinteisesti iloiselle sukumatkallemme!

SAKKOLA-JUHLAT SAKKOLASSA 26.-29.7.2007

TILAA VIELÄ SEURAAVILLA REITEILLÄ

2. Jyväskylä-Jämsä-Orivesi-Tampere-Lahti-Kouvola-Viipuri-Sakkola	Htl Losevo
5. Tampere-Forssa-Tammela-Hämeenlinna-Helsinki-Kouvola-Viipuri-Sakkola (Vuoksela-Seura)	Htl Green Village
8. Turku-Salo-Halikko-Helsinki-Porvoo-Vaalimaa-Viipuri-Sakkola	Dobryj Los (3 pv)

LOSEVO rakennus 5, täysin remontoitunut huoneet (muutama huone vapautunut) **368€/hlö**

LOSEVO, remontoimattomat huoneet **268€/hlö**

DOBRYJ LOS (reitti 8, 3 pv) **289€/hlö** (8 paikkaa jäljellä)

GREEN VILLAGE **378€/hlö**

TARKEMMAT TIEDOT JA VARAUKSET

LomaLinja Aleksanterinkatu 29, 33100 Tampere
puh. (03) 3140 3310, 3140 3300
lomalinja@lomalinja.fi, www.lomalinja.fi

HINTAAN SISÄLTYY

- * oheisten reittien mukaiset bussikuljetukset Suomi-Sakkola-Suomi
- * majoitus valinnan mukaan oheisissa hotelleissa
- * puolihoito alkaen menopäivänä illallisella ja päättyen paluupäivänä aamiaiseen
- * ryhmäviisumi
- * pakollinen matkustajavakuutus alle 81-vuotiaille Suomen kansalaisille (vain hoitokulut)
- * pääsymaksu kaikkiin Sakkola-juhlien tilaisuuksiin ja kahvitarjoilu 28.7. Losevossa

LISÄMAKSUSTA

- * Losevo rakennus 5 kolmen hengen huone kahdelle 79€/hlö
- * yhden hengen huone
- * kotiseuturetket paikallisilla takseilla 20€/auto/tunti (sitoumuksella)
- * retki Konevitsaan

Palvelumaksu 100€/auto

Neljän päivän matka SAKKOLAJUHLILLE 26. – 29.7.2007

Dachan lomakylässä
Suvannon rannalla
Ojaniemessä on vielä
muutama majoituspaikka
jäljellä tasokkaissa
hirsimökeissä.

Matkan hinta 365 euroa
sisältäen kuljetukset,
majoituksen, puoli-
hoidon, ryhmäviisumin,
Sakkola-juhlien ohjelman
ja matkanjohtajan
palvelut.

Ilmoittaudu pikaisesti.

Varaukset ja tarkempi
matkaohjelma:

Kuninkaankatu 36 A
PL 269, 33101 Tampere
03-447 7070
info@resviaria.com

tai Vesilahden Liikenne,
tiedot ilmoituksesta alla.

MATKATARJONTAAMME KESÄLLÄ 2007 – www.vesilahdenliikenne.fi

7. – 10.6.2007 SORTAVALA – SAKKOLA – VIIPURI

- Kohteita mm. Sortavala, Käkisalmi ja Sakkola
- Halukkaille mahdollisuus myös vierailuun Valamon luostarissa
- Majoitukset: Yksi yö Sortavalassa, kaksi yötä Sakkolassa
- Hinta 320 €/hlö (sis. mm. majoituksen puolihoitolla, ryhmäviisumin)

15. – 17.6.2007 KARJALAISET KESÄJUHLAT OULUSSA

- Tapahtumia Karjala-juhlilla koko perheelle
- Majoitus Oulun Edenin kylpylähotellissa
- Hinta 190 €/hlö
- Bussireitti: Punkalaidun – Narva – Lempäälä – Tampere – Orivesi

25. – 29.6.2007 SOLOVETSKIN LUOSTARI JA VIENAN KARJALA

- Matka Karjalan runomaille, pääkohteenamme Solovetskin luostarisaaari
- Muita kohteita mm. Vienan Kemi ja Kostamus
- Hinta 475 €/hlö (sis. mm. majoituksen puolihoitolla, ryhmäviisumin, Solovetskin retken, oppaan palvelut)

Tarkemmat matkaohjelmat, muut lisätiedot ja ilmoittautumiset:

Myllytie 58, 37370 NARVA
p. (03) 373 7300, 040 716 6170
info@vesilahdenliikenne.net

Jo lapsena äidin tilalle

Aiti lapset ympärillään on ajan kohtaista juhlaa, sitä onnea jota lehdet juuri nyt ovat tulvillaan. Mutta ennen saattoi aivan lapsi joutua äidiksi pienemmille sisaruksilleen. Silloin 1920- ja 1930-luvuilla ei ollut yhteiskunnan tarjoamaa sosiaaliturvaa eikä kriisiryhmiä. Kun elämä kolhi, jatkettiin eteenpäin siten kuin pystyttiin.

Bertta Peltonen os. Kiiski syntyi Metsäpirtin Saaroisissa perheen vanhimpana lapsena. Hän sai sisikon ja veljen. Äiti sairastui keuhkokuumeeseen ja hänet vietiin lääkäriin. Palattuaan siltä matkalta hän lämmitteli itseään uunin kylkeä vasten. Silloin Bertta huomasi äidin pyöreän vatsan. Äiti menetti lapsen ja sen seurauksiin menehtyi itsekin.

Bertta oli silloin alle kymmenvuotias, sisar kuusi ja veli kaksi. Hän otti vastuun kodista ja nuoremmista sisaruksista. Oli sukulaisia ja naapureita, jotka

neuvoivat ja auttoivat. Bertta kuunteli neuvoja ja oppi tekemällä. Navetassa oli pari lehmää, vasikoita, lampaista, siikojia ja kanoja. Isä varmisteli, että kaikki eläimet tuli hoidettua. Lypsäminen sujui näppärältä tytöltä jo hyvin pienenä. Mutta tiskaaminen oli työstä vastenmielistä. Eikä hän millään saanut siskoa auttamaan. Tämä vain nimitteli Berttaa laiskaksi.

Isä viljeli maata ja kalasti omiksi tarpeiksi. Isä oli monitaitoinen mies. Hän oli mestarina, kun navetan vintillä tehti veneitä. Isän veistämillä suksilla lapset pääsivät talvella hiihtämään. Siitä tulikin sellainen mielipuuha, että Berttakin toi kotiin monta palkintoa ja sisko jopa pitäjän mestaruuksia.

Isällä oli järeä ompelukone, jolla hän ompeli hevosen valjaita ja lapsille myös kengät. Sitä konetta saivat myös lapset käyttää. Niinpä Bertta oppi hyvin pie-

Bertta Peltonen o.s. Kiiski.

nenä valmistamaan vaatteita itselleen ja sisaruksilleen. Olihan äidilläkin ompelukone, mutta siihen lapsilla ei ollut lupa koskea.

Perhekuva Metsäpirtin kodin seinustalla kesällä 1938. Edessä Eeva, o.s. Ahtiainen ja Antti Peltonen, takana Bertta, Väinö sekä Väinön veli Abram eli Apo.

”Lampaat seurasivat lapsia kuin koirat ja samalla kertaa pesivät villansa Laatokassa. Lupa oli lapsettaa, kun sai sen soviteltua hyödylliseen työhön.”

Koulunkäynnistä ja läksyistä tyttö ei olisi piitannut. Mutta oli sinne mentävä. Isä oli koulun johtokunnassa, ja hän sanoi, ettei voi ottaa tyttöä koulusta poiskaan. Kun Bertta oli koulussa, niin nuoremmat sisarukset olivat kotona keskenään.

Peltotyöt tehtiin yhdessä. Auttamaan saatiin myös kunnan hoidokit Koira-Jussi sekä tämän vaimo ja tytär. Miestä kutsuttiin Koira-Jussiksi, koska hän rahaa vastaan haukkui kuin koira. Hän oli aina valmis auttamaan ja tuli taloon luontevasti, kuin kotiinsa.

Yhden kerran Bertta muistaa jättäneensä työt kesken. Hän käveli pellolla takaperin ja astuessaan hevosen kavi-on jättämään kuoppaan niksautti selkensä niin pahasti, ettei pystynyt jatkamaan askareita. Parin päivän lepäämisen jälkeen selkä taas kesti ja työt jatkuivat.

Väinö ja Bertta Peltosen hääkuva ke-sästä 1938.

Oliko lapsuutta?

Bertta oli hyvin oppivainen ja nopea tekemisissään. Velvollisuuksia oli paljon, joten ei ihme, ettei mielenkiinto riittänyt koulunkäyntiin. Oli liikaa kaikkea tekemistä jo muutenkin. Oli kasvimaatakin, jonka kitkeminen ei ollut kovin tärkeällä sijalla, kun mummokin niin sanoi.

Olihan isällä joku morsmaikku, mutta toisen kanssa tämä meni, Bertta muistaa. Isä osasi ottaa asiat kevyesti naurussa suin. Varsinkin sisar ärhenteli ja pani vastaan Bertalle. Kun tämä ompeli siskolle mekon, niin tyttö meni navetan vintille ja repi sen. Riitahan siitä tuli.

Isä sanoi Bertalle, että tekee vaan omia töitensä, nii loppuuha se.”Älä viitsi noijen pieniin kansa riiellä. Kyl sitä riittää koko päiväksi, jos alottaa. Lope-ta kerralla. Ko ei puhu mittää, tekee vaan omia töitensä, nii loppuuha se.” Ja niin-hän siinä kävi, että sopu löytyi vai-kenemalla.

Lapsuudesta ei montaa leikkiä tule mieleen. Saihan uimassa käydä, kun samalla huljautti pyykit meressä. Lam-paat seurasivat lapsia kuin koirat ja sa-malla kertaa pesivät villansa Laatokas-sa. Lupa oli lapsettaa, kun sai sen sovi-teltua hyödylliseen työhön.

Yksi haave Bertalla oli hyvin pienes-tä: voi kun pääsis naimisiin! Hän mietti, että heti lähtee mukaan, kunhan joku vaan pyytää. Sitten tuli se Peltosen Väinö katsomaan, miten Bertta ompeli siskolle hienot hiihtohousut. Siitä mies pyytelemään, että Bertta ompelisi hänellekin hiihtopuvun. Lopulta tyttö taipui ja ompeli. Niin hieno puvusta tuli, että naapurin pojan kyselyyn, kuka puvun teki, Väinö vastasi että Suven Erkko, joka oli pitäjän taitavin räätäli. Se meni täydestä, yhtään ei epäily.

Niin toive toteutui ja Bertta lähti Anti Peltosen taloon miniäksi. Ensimmäiseksi Väinö osti nuorikolleen ompelukoneen.

Bertta siirtyi tuonilmoisiin kaksi vuot-ta sitten 87-vuotiaana. Ei hän muistel-lut lapsuuttaan kovana aikana. Yksin eläminen Väinön kuoleman jälkeen on sen sijaan ollut raskasta.

Ilmi Pesonen

On pilvistä

Kevät puhkoo puiden ja pensai-den silmuja hiirenkorviksi. Hennosti vehertyvät koivujen latvukset heilahtelevat navakassa tuu-lessa. On pilvipoutaa. On odottava tun-nelma. Nopeimmilla on varmaankin va-pun juhlinta jo käynnissä.

Pääsiäisenä pääsin yllättäen Kalevi ja Pirkko Hyytiän kyydissä käymään Met-säpirtissä! Olipa juhlaa katsella kotikul-mia lumisateen lävitse. Pyrytti kunnolla niin kuin pitkäperjantaihin kuuluu. Laa-tokka näyttäytyi teräksenharmaana. Pil-vien lomitse heijastui horisonttiin läm-pimän keltainen kajastus. Maisema oli henkeä salpaava. Kylmä pohjoisviima puhalsi suoraa vaatteiden läpi.

Hautausmaan kulma oli siistissä kun-nossa. Sankarivainajien patsaan venä-jänkielisestä laatasta oli yksi kulma pu-donnut ja oli se tainnut muutenkin vä-hän kolhiutua. Yksi rautaketjun pidik-keenä oleva tolppa kaipa uusia. Kahden talkoojoukon voimin raivataan taas toukokuussa patsasalueen ympä-ristön poheikköjä.

Viisjoen kylässä oli hiljaista. Vain jouk-ko teini-ikäisiä vietti aikaansa ulkosalla. Ihmiset olivat päiväunilla, jotta jaksoi-vat valvoa yökirkossa.

Vaskelan koski suorastaan pauhasi vuolaana. Viimeiset kalastajat keräilivät tavaroitaan ja lähtivät koteihinsa läm-mittelemään.

Raudun keskustassa sykkivät valorih-mat puissa ja muovisessa palmussa. Kahvila oli muuttanut kalustustaan. Vii-me vuonna Raudussa avatun Igora-hiih-tokeskuksen johtajana on kuulemma suomalainen mies. Hän on jo kolmas johtajaksi nimitetty vuoden sisällä. Topi Laidinen ei ole enää Igoran palveluk-nessa. Hotellin hinnat ovat kohonneet huomattavasti niin Igorassa kuin muis-sakin majapaikoissa. Tähän vaikuttane-vat eniten maksukykyiset venäläiset.

Ilmi Pesonen

METSÄPIRTIN PITÄJÄJUHLA

30.6. - 1.7.2007 Helsingissä

* Iltapäivällä 30.6. kukkien lasku Karjalaan jääneiden vainajien patsaalle, Vaskelan runonlaulajien ja tietäjien muistomerkille sekä Larin Parasken patsaalle.

* Lauantaina 30.6. klo 18 alkaa haasteluilta Pakilan VPK:lla, Pakilantie 64
Tarjoilua ja ohjelmaakin.

* Sunnuntaina 1.7. klo 10 alkaen Karjalatalolla, Käpylänkuja 1, metsäpirttiläisiä tapahtumia.

* Metsäpirttiläisillä järjestöillä on mahdollisuus esitellä toimintaansa.
Erityisesti toivotaan kyläkerhojen ja sukuseurojen näkyvää osallistumista.
Lisätietoja antaa Kalevi Hyytiä, puh. 050-5442854, kalevi.hyytia@metsapirtti.net.

* Näyttelytilassa on esillä metsäpirttiläisten harrastajien taidetta. Yhtenä erityiskohteena ovat entisiä kotitaloja esittävät taulut, joita toivotaan itse kunkin tuovan mukanaan.
Ole hyvä ja ilmoita etukäteen näyttelyesineistä näyttelyn kokoajalle,
Ilmi Pesoselle, puh. 09-694 6309, ilmi.pesonen@welho.com.

* Lounas klo 12 - 13.

* PÄÄJUHLA alkaa klo 13 Karjalatalon juhlasalissa
Ohjelmana muun muassa
Juhlapuhe, FT Senni Timonen
Laulua, laulajatar Raita Karpo
Nuorten taitajien musiikkiesityksiä
Urheilullinen haastattelutuokio, asiantuntijat kuultavina
Vanhaa viisii, Maire Saarinen

TERVETULOA!

METSÄPIRTIN PELTOSET

Sukukokous lauantaina 11.8.2007 Päivölän Kansanopistossa Sääksmäellä.

* Klo 10 tutustuminen Emil Wikströmin museoon
ja Kari Suomalaisen töiden näyttelyyn.

* Klo 11 - 12 Päivölässä ilmoittautuminen ja mahdollisuus tutustua
Mannerheim-kokoelmaan, joka sisältää muun muassa 10.000 dokumenttia.

* Klo 12 lounas *Klo 13 sukukokous

Sukujuhlan ohjelmassa:

Musiikkiesityksiä

Paavo Peltosen Pekka pojan sukuhaaran esittely

Metsäpirtin kylien esittely

Kuvin ja sanoin Metsäpirtistä sodan alussa ja nyt.

Tervetuloa!

**PITÄJÄMME
INTERNETISSÄ**

www.sakkola.fi

www.metsapirtti.net

**[www.
vuoksela-seura.fi](http://www.vuoksela-seura.fi)**

Lähde mukaan leikkiin!

Vihkimine

Tyttö ja poika parrii. Istuit ympär tup-paa. Yks ol pappi. Papi ol olest punottu letka. Kysyi ensi pojalt, sit tytölt: ”Rakastat sie tätä?” Pit ottaa kaulast kii. Ympär tuvan kysyi sit: ”Oottaks työ nyt tyytyväin? Tyyvyytäks työ toisihee?” Ken ei tyytynt, se sanoi: ”En”. Tahtoi vaihtaa. Pit panna kämmen ulos, pappi löi olkletul. - Lopuksi sai jokainen mie-leisensä. - Puol pitskatikkuu otettiin, sit se pantii hampaisii; pojan pit ottaa ty-tön hampaist pois, kiers ympär. - Parit pappi vihki näin: Hiir juoks hirttä myö-te, Oravainen ortta myöte, Kärpänen pärettä myöte, Sika seinviertä myöte, K-ä piian reittä myöte, Siint siklaht sissää.

Sakkola, Riiska.

Kertojana Martti Pulakka, 76 v.
(SKVR XIII3, 7330.)

Nauriisilla

Hoitaja kulkee ympäri koputtaen ke-pillä lattiaan sanoen: Tien, tien aitoa, Nauriille aitoa. Tuoss’ on kivi, Tuoss’ on kanto, Tuoss’ on varkahan veräjä, Siinä jalka tahtukohon. - - - Hoitaja he-rää ja huomaa nauriit varastetuksi ja al-kaa huutaa: Kili, kili, kili naurehein! mai-niten joka nauriin nimeltä. Silloin nämä vuorotellen tulevat juosten. Hoitaja ky-syy: Miss’ sie olit? Nauris vastaa: Pip-piläss’, pappilass’. ”Mitä siull’ siell’ syö-tettiin?” Huttuu, vellii j.n.e. Kun nauriit on saatu takaisin, huutaa hoitaja: Miss’ miu pien’ vorrai on? Silloin varas tulee liikaten sauvaan nojaten. Hoitaja kysyy:

Miss’ sie olit? Varas viattomana: Juma-lan lehmii paimeness’. Hoitaja epäillen: ”Mitä sie sait palkkaa?” Viis’, kuus’ leh-mää. Mitkä niihen nimet? Iisep, Juosep, Kaperjalka Juakop, 20 Uuenlinnan alter-manni, Käkisalmen kiärä, viärä. Hippel pippel piu pau Kultaseppä haaraluut. Hoitaja sanoo: Nyt sie valehtelet, ja lyö varasta.

Sakkola Kirkonmäen kk. v. 1926.

Kertojana Maria Jääskeläinen, 60 v.
(SKVR XIII3 7453.)

Simo Serra

Tytöt asettuvat toiseen riviin ja pojat toiseen. Pojat menevät pienillä juoksu-askelilla tyttöjen luo ja laulavat juostes-saan: Tiält’ tulluo Simo Serra, Tiält’ tul-luot Helsingi herrat, Tiält’ tulluot meri-miehet kaikk’. Tytöt menevät samalla tavalla vuorostaan poikien luo ja laula-vat: Mitä tahtuo Simo Serra, 5 Mitä tah-tuot Helsingi herrat, Mitä tahtuot meri-miehet kaikk’? Pojat: Naija tahtuo Simo Serra, Naija tahtuot Helsingi herrat, Naija tahtuot merimiehet kaikk’. Tytöt: 10 Ei sua naija Simo Serra, Ei sua naija Hel-singi herrat, Ei sua naija merimiehet kaikk’. Pojat: Surull lähtyö Simo Serra, Surull lähtyöt Helsingi herrat, 15 Surull lähtyöt merimiehet kaikk’. Tytöt: Suap naija Simo Serra, Suavat naija Helsingi herrat, Suavat naija merimiehet kaikk’. Pojat: Iloll tulluo Simo Serra, 20 Iloll tul-luot Helsingi herrat, Iloll tulluot meri-miehet kaikk. Tätä leikkiä leikittiin jou-luna ja myöskin muulloinkin ja laulettiin

milloin milläkin nuotilla.

Sakkola Kirkonmäen kk. v. 1926.

Kertojana Anna Kiiski, 73 v,
Pannusaarelta. (SKVR XIII3 7566)

Sokkoleikkiä

Saata, saata sokkoo tervatynnnörin tykköö! Ota kii, ketä tappaat, älä min-nuu iellimäiseks! Riepu silmil, hajakäsin tavoteltii.

Sakkola, Kirkonkylä, v.1934.

Kertojana Helena Sipiläinen, n. 70 v.
Kunnalliskoti.
(SKVR XIII3 7588)

Joululeikeissä

oli tavallisesti ”joulupappi”, joka vih-ki poikia ja tyttöjä. ”Vihkimäkaava” oli seuraavanlainen: Hiir juoks hirttä myö-te, Kärpäne pärettä myöte, Oravaine ortta myöte, Sika seinän viertä myöte, Kyrpä piijan reittä myöte. Sitte pappi löi vihittävää paria kolme kertaa vastakkain.

Metsäpirtti, Taipale, v. 1934.

Kertojana Tahvo Eeva, 65 v.
(SKVR XIII3 7328)

Itse muistan kesän 1943-44 leikeistä vain ruutuhyppeilyn, hyppynarun pyö-rityksen, sokkosilla olon, kartun, kiven kätkemisen, käpylehmät ja lampaat sekä arvoitukset.

Suomen Kansan Vanhat Runot koko-elmista koonnut

Maire Saarinen

Koululaisille perinnetietoa ja piirakoita kaikelle kansalle

Maaliskuulla Vammalan Karja-laseura toteutti kaksi perin-netempausta: perinnetietout-ta koululaisille ja piirakoita kaikelle kan-salle. Sylvään peruskoulu otti suurella kiinnostuksella vastaan tarjouksen, jos-sa Karjalaseura oli halukas antamaan oppilaille Mitä on Karjalaisuus - tietopakettia. Tytöt ja myös osa pojista saivat henkilökohtaisesti olla itse mu-kana taloustunnilla tekemässä oikeita piirakoita.

Itseoikeutettuina opettajina toimivat

Helka Mäkelä, Katri Pajunen ja Irja Kär-ki, karjalan plikkoja kaikki. Innostus op-pilailla oli vertaansa vailla.

Toinen tapahtuma koululla oli, kun kaikki 8-luokkalaiset auditorion täydel-tä saivat henkilökohtaiset esitykset ai-doilta karjalaisilta henkilöiltä. Rouva Eila Ylinen ja Heikki Kiuru olivat oppilaiden kuultavina. Oppilaat olivat opettajien-sa johdolla laatineet ennakolta kysy-myksiä, joihin he saivat henkilökohtai-set vastaukset elävästi ja värikkäästi esitettyinä.

Tilaisuus oli onnistunut. Kyllä nyky-nuori on kiinnostunut juuristaan: niistä pitää vain puhua.

Sitten vasta tempaistiinkin. Naiset lei-poivat ja 1000 piirakkaa näki päivänva-lon, ja miehet möivät ne. Kaksi vajaata tuntia siinä meni kun myyntitiski oli tyhjä ja ostajia yhä jonossa!

Että tällaista perinnetyötä tänä kevää-nä – marssi jatkuu. Hyvää toiminnallis-ta kesää koko karjalainen väki!

Pekka Salonen

Lapsuuselämää Vuokselassa

Äitienpäivä Vuokselan kansakoululla 1930-luvulla.

Leikki on lapsen työtä, sanotaan. Se pitää hyvinkin paikkansa, kun seuraa millä antaumuksella ja vakavuudella lapset suhtautuvat kaikkeen tekemiseensä.

Varhaisimpien lapsuusmuistojen maisemiin kuuluu luonnollisesti oma koti, siellä olevat ihmiset, kotipihapiiri ja sen eläimet. Eri vuodenaikoihin liittyy myös säänvaihtelut ja niistä johtuvat seuraamukset elämäntapaan. Myös perheiden väliset naapuruussuhteet toivat läheisyyttä mukaan myös lasten väliseen kanssakäymiseen.

Nuoresta pitäen esikuvana iskostui mieliin vanhempien kaikki tekemiset ja niitä esikuvina sovellettiin omiin leikkeihin.

Usein pihapiirissä kesäisin oli hiekkakasa, jonka äärellä monet aikuisten työt käsiteltiin lasten leikeiksi sovellettuina. Luonnosta saatiin monet raaka-aineet; kävyt, oksat, erilaiset kasvit ja kukat, kivet, rikkoutuneet ja käytöstä hylätyt astiat sekä tyhjentyneet lankarullat.

Itse tehtiin lehmä kuusenkävyistä ja lampaita männynkävyistä. Kaarna ja tuohi oli poikien suosima raaka-aine. Itse tehtyjen veneiden ja pурсien uittelu keät-puroissa oli suosittua.

Keinu eli lieku oli mieluinen leikkivä-

line. Kyläkeinu oli varttuneempien mieluinen kokoontumispaikka.

Pihalla leikittiin myös monenlaisia perinneleikkejä, joista mainittakoon ”Pilpu”, ”Pappi”, ”Kuningas”, ”Rilla”, ”Tip-pasilla”, ”Ruutu”, ”Kuurupiilo”, ”Kissahäntä”, ”Sokko” ja ”Kartunvarustus”. Nämä leikit löytyvät Vuokselasta nimeltä mainittuina. Leikkien selostuksetkin löytyvät. Jos lukijalla on omia muistikuvia leikeistä tai muista mainitsemattomista leikeistä, olisi hyvä saada palautetta ja tallennettua niitä muistiin.

Varttuneemmalla iällä voimien niin salliessa jo hyvinkin nuorena osallistuttiin työn tekoon. Paimenpojan tai -tytön rooli on monella muistissa. Onkiminen kiehtoi mieltä ja iltaisin usein oltiin sankoin joukoin rannalla kalastamassa. Moni osallistui apupoikana esimerkiksi pitkänsiiman kokemiseen isänsä mukana.

Nuorille oli myös omia harrastuspiirejä aikuisten tapaan. Maatalouskerholuonteisilla opeilla opittiin puutarhassa viljelemään erilaisia kasveja. Syksyisin vanhempien mukana kerättiin marjoja ja sienä.

Moni nuori, tyttö tai poika, sai kädestä pitäen ohjausta, miten erilaisia herkullisia ruokia ja leivonnaisia tehtiin.

Karjalanpiirakoiden ja muiden perinnetuokien opit ovat jo nuorena näin juurtuneet ja siirtyneet eteenpäin suvussa.

Ehkä eniten osallistuttiin pyhäkoulussa käymiseen. Jokaisesta kylästä yleensä löytyi kyläläisten keskuudesta tuttuja henkilöitä, jotka olivat oppinsa seurakunnan kurssituksen kautta. Pyhäkoululaiset kokoontuivat vuorotellen eri taloissa ja myös aikuiset saattoivat näin olla läsnä tapahtumassa.

Kaikella tällä oli kylän yhteishenkeä kohottava vaikutus, joka näkyi ulospäin aina keväisin kyläkohtaisten äitienpäivien vietossa. Tapahtuma pidettiin kyläkoululla, jossa ohjelmallisen tilaisuuden osallistujina olivat lähinnä lapset ja kunniapaikoilla luonnonkukilla kukitetut äidit. Perinteeseen kuului ryhmäkuuvan ottaminen.

Lapsuus on lyhyt ohimenevä ilmiö aikuisuuteen. Se toisten mielestä kestää liian kauan ja toisten mielestä se voisi olla vaikka koko elämänmittainen vaihe.

Kuitenkin lapsuusmuistoihin palataan elämän myöhemmissä vaiheissa ja erityisesti äitienpäivän aikaan monen mieli herkiytyy lapsuutta muistella.

Taisto Virkki

Wanhat tapahtumat sarja jatkuu

Viime numerossa olleet kaksi tunnistettavaa kuvaa sai soittajia liikkeelle. Vasemman puoleinen kuva, jossa oli vedessä iso kivi tunnistettiin Äyräpään kirkkorannasta otetuksi kuvaksi taustarannalla Vasikkasaari ja siitä vasemmalla sijaitsee Vuosalmen kylä. Oikean puoleinen kuva jäi tunnistamatta. Kuva otettu Räihärannan puolelta Pikku-Vuoksen rannasta. Noisniemen lossiranta jää oikealle ja kuvan keskiosan kohdalla on Ison ja Pikku Vuoksen haarautumiskohta.

Tällä kertaa muistellemme valokuvaamista

Vanhoissa henkilökuviissa on usein taustalla erilainen maisema. Kyseiset kuvat ovat todennäköisesti otatettu aina jonkun valokuvaajan luona. Tarkempia tietoja minulla ei ole. Kuvissa olevat henkilöt ovat varustautuneet valokuvaukseen varten pukeutumisesta päätellen.

Lehti-ilmoitus:

Pikavalokuvia
Otetaan 1. ja 2. päivänä
kesäkuuta 1938
rouva Kyllösen pihassa
Pölläkkälässä
Koti-ruokalaa vastapäätä.
Kuvat otetaan maalattua taustaa vastaan ja
valmistuvat 5:ssä minuutissa.

Kunnioittaen
F. Laukkanen

Tunnistatko oheisten valokuvien taustakuvat? Missä valokuvat on kuvattu?

Taisto Virkki

Kesää kannattaa odottaa

Säät Suomessa eivät enää ole sellaisia kuin ne lapsuudesta ovat jääneet muistiin. Siltä ainakin tällä hetkellä tuntuu.

Ennen vanhaan eri vuodenvaihteilla oli omat selkeät tunnusmerkit: kesää odotettiin suurin toivein, maalaistalossa jo nuorina osallistuttiin voimien mukaan arkisiin töihin, jotka tiedettiin jo etukäteen, mitä tuleman piti, alkukesän useita viikkoja kestävä työ oli sokerijuurikkaan ja lantun harventamisen ja möyhentämisen aika, jota kesti lähes juhannukseen, päivisin toki käytiin pulahdamassa läheisessä järvessä, mieluisa oli heinänteon aika, tosin raskastakin oli, mutta iltaisin hevosen vienti ratsain rantalaitumelle oli nautinto. Lauantai-iltaa odotettiin, koska sunnuntaina ei tehty töitä ja aikaa jäi omille vapaille harrastuksille eritoten luonnossa liikkumiseen, uimiseen ja kalojen narraamiseen.

Syksy alkoi jo heinä- elokuulla iltojen hämärtymisen myötä, viljasato alkoi kypsyä ja opettelin jopa ruista niittämään isäni ohjeiden mukaan, muun viljan kypsyessä, ohran niitto ja seipäille laitto oli edessä, sitten alkoi koulun syyslukukausi ja fyysiset rasitukset jäivät vähemmälle; syksy ja sään viileneminen oli edessä, satoa korjattiin ja juurusten nosto alkoi, turnipsin, lantun ja sokerijuurikkaan nostot ovat erityisesti jääneet mieleen, sillä tuntui iäisyydeltä saada ne kaikki talteen jopa naatitkin säilöttiin, perunan nosto oli minusta hauskaa työtä.

Loppusyksystä joskus talvikin yritti tulla lokakuun lopun lumisateiden myötä; valmistautuminen talviaikaan riippui pysyvän lumipeitteen tulosta, valkoisia jouluja oli useammin kuin nykyään, joulun odotus ja siitä eri juhlapäivien vietot loppiaiseen asti jäivät ruoan makujen myötä muistoihin, talviseen maalais-

maisemaan kuului miesten käynti metsätöissä ja huuruisten hevosten paluu rekineen kotipihaan, joskus itsekkin pääsi mukaan ja miten hyvältä maistuikaan ruokailla metsässä nuotiolla ja syödä sianlihasiivulla ja voilla varustettua ruisleipäpalaa ja juoda villasukan sisällä olevasta puolen litran pullosta maitoa, kotimatalla tuotiin aina vaikkapa polttopuita istuen selät vastakkain kuorman päällä isäni kanssa, paksujen kinosten myötä mentiin maaliskuun alkuun.

Kevätkausi alkoi yleensä tuolloin auringon lämmittäessä iltapäivisin ja vesi alkoi tippua räystäistä, hankikannatteilla aamupäivisin voi liikkua maastossa vaihatta, tästä on kirjelevä muisto ollessani nelivuotias, kun veljeni ja naapuri- en poikien kanssa Kuorevedellä teimme toivioretken lähinaapurin saunarakennukseen ja jollakin esineellä rikoimme siellä valurautaisen vesipadan. Hangelle jäi pienet huopatossujen jäljet, jotka johtivat meille, seuraamukset ovat vieläkin muistissa. Kevättä riitti vielä toukokuulle, kun lumet sulivat vähitellen, purot alkoivat virtailla voimakkaammin, järvien rannat alkoivat sulaa purojen tulovirtaaminen myötä, vedenpinta nousi rantapelloille ja ojista sai isoja kutuhaukia. Kevään muuttolintuja näkyi entistä enemmän, joutsen- ja kurki- parvien ääntely käänsi katseet taivaalle, kottaraisten tulo pihapiiriin koettiin myönteisenä, rastaista ei niin välitetty, koska ne olivat kovin aggressiivisia niiden pesiä lähestyttäessä, varis ja harakka tuntuivat olleen kovin salaperäisiä pyrkien piilottelemaan pesänsä. Lämpimämmät muistot keväästä on kuitenkin jäänyt mieleeni kevään valko- vuokoista, joita mielelläni poimin ja toin

äidilleni, muutenkin kevät aika yhdisti minut äitiini vahvoin sitein, nimittäin olimme kovia kalapyydyksillä kävijöitä, jopa useamman kerran päivässä melkein puolijuoksua menen rantaan.

Olisihan näitä lapsuusmuistoja enemmänkin mielessä, mutta riittänee tällä kertaa.

Tätä kirjoittaessani on huhtikuun toiseksi viimeinen päivä ja sää ulkona on viileähkö. Kuitenkin säätieteilijöiden mielestä ilmeisesti keskiarvopäivä. Lapsuuden kevät oli jotenkin toisenlainen tunne rinnassani. Silloin oli erilaiset odotukset, kuin tänään aikuisena. Aika on toinen ja erottaahan minut lapsuuden ajoista jo yli puoli vuosisataa.

Kuitenkin menneeseen aikaan verraten on ainakin yksi ja sama tunne olemassa. Äitienpäivä on juhlimisen arvoinen päivä. Aiemmin sain antaa kukkia henkilökohtaisesti. Vaikka äitini pois- lähdöstä rajan tuolle puolen on jo yli kolme vuosikymmentä, äitini elää muistoissani kaikista voimakkaimmin juuri äitienpäivänä.

Uskon, että monelle lukijalle tulee mieleen omat lapsuusmuistot. Kiinnostuneena kuuntelen erityisesti paljon elämäkokemusta omaavia ja heidän muistikuviaan silloin kauan sitten eletystä elämästä. Kiitos mahdollisuudesta käydä onnittelukäynnillä 18.4.2007 103 vuotta täyttäneen Hilja Koskelan luona ja hänen sydäimestä lähtevät sanansa elämän ohjeiksi antavat voimia eteenpäin.

Hyvää äitienpäivää kaikille lehden lukijoille!

Taisto Virkki

Vuoksela-Seura ry:n edustajina onnittelemassa 18.4.2007 103-vuotiaasta Hilja Koskelaa kunniapuheenjohtaja Veikko Juvonen (vas.) ja puheenjohtaja Taisto Virkki.

Vuokselan kuulumiset

1. **Vuoksela-Seura ry:n edustajina onnittelemassa 18.4.2007 103-vuotias-ta Hilja Koskelaa (vas.) kunniapuheenjohtaja Veikko Juvonen ja puheenjohtaja Taisto Virkki** Vuoksela-Seuran hallitus kokoontui 28.4.2007 käsitellen viime vuoden tilinpäätösasiat ja valmistelee vuosikokousasioita.

Vuosikokous pidetään lauantaina 30.6.2007 alkaen klo 17 (Kotiruoka Forsström, Aulangontie 1, ent. Pukutehtaan tiloissa).

MUISTOJEN ILTA-tapahtumalla jatketaan klo 18 samassa paikassa. Ruokailumahdollisuus.

Laita kalenteriisi tieto ja tule mukaan päättämään seuran lähitulevaisuusasioista ja tapaamaan tuttuja.

Jäsenyys Vuoksela Seura ry:ssä.

Vuoksela-Seura ry:lle vuonna 2006 jä-

senmaksun maksaneet eli jäsenet saavat tämän vuoden 1. jäsentiedotteen touko- kesäkuun vaihteessa. Mukana on myös tämän vuoden jäsenmaksu, joka pysyy ennallaan eli viisi euroa/hlö. Lisäksi jäsen voi maksaa Karjalan Liiton määrittelemän maksun, jos haluaa maksun hoidettavaksi Vuoksela-Seuran kautta.

Jäsenyysasioissa voi ottaa yhteyttä seuran sihteerin Laila Saarioon. Yhteyshetimit löytyvät takasivulta.

2. **Kotiseutumatka Vuokselaan** on tarjolla 26. – 29.7.2007. Hinta 378 euroa/hlö.

Matkasta oli tarkempi esittely tämän lehden viime numeron sivulla 13.

Lisätietoja ja varauksia ottaa vastaan Taisto Virkki p. 0400 – 576722 tai 03-3631750, taisto.virkki@luukku.com TAI

Lomalinja 03-3140 3310

Matkalla yksi bussi/ ilmoittautumisenjärjestyksessä varaukset.

VUOKSEN VIRTÄ—KOTIRANNAT RAKKAAT SIELLÄ odottavat

Ota mukaan sukuasi ja lähde matkalle!

3. **Karjalan Liiton kesäjuhlat** ovat Oulussa 15.-17.6.2007.

Sunnuntaina 17.6. klo 12 juhla-kulkue on näytävä tapahtuma kaupungin läpi kulkiessaan.

Juhla-kulkuetta vauhdittaa Pohjan So-tilassoittokunta. Kulkue lähtee torialueelta.

Toivotamme vuokselalaisia marssille mukaan Vuokselan lipun johdattamina.

Taisto Virkki

Kesäpäivä Vuokselassa

Olen palannut jälleen kotiin
kivijalkojen keskelle
heinäkuisena hellepäivänä.
Lempeästi silmäilen lapsuuteni pihaa,
heinien peittämiä
sammaltuneita perustuksia.
Koivut ja raidat kohoavat siinä,
missä ennen oli tupa ja välikamari.
Valju villiruusu,
vuosien ikävän vesillä pesty,
on ainoana jäljellä puutarhasta,
jossa ennen maistelin marjoja
ja porkkanoita.

Koti on kadonnut,
mutta on aina sydämessä.
Lapsen jäljet ovat poissa pihamaalta,
mutta hoiva ja huolenpito
ovat kantaneet tähän päivään asti.
Keskellä heinäviidakkoa
kurottuvat keisarinkruunut valoa kohti.
Kolme honteloa kukkavartta
on kestänyt vuosikymmenten myrskyt
terveisinä asutuilta ajoilta.
Mikä ilo ja ihme!

Heinätahtimöiden pöyheät pitsipielukset
kuin harsopilvet
sinitaivaalta heinikkoon pudonneet,
reunustavat polkuani peltojen keskellä.
Kilometriset aukeat Oravaniemeen päin
vihreinä villiä heinää huojuen
avautuvat keskipäivän aurinkoa kohti.
Kivitaskut naksuttelevat rattoisasti
ja keltavästäräkki polullani on
pirteä ja peloton.
Lehtomaitikan kelta-siniset neonvärit
erottuvat loistavina vihreyden keskeltä.

Helle hehkuu tässä perhosten paratiisissa.
Heittäydyn heinikkoon kukkien keskelle.
Tämä avaruus ympärilläni ei ahdistaa
ja taivas on korkea katto.

Mutta miksi täällä ympärilläni
leijuu niin paljon tummia perhosia?
Niitä on kymmenittäin,
vain harvassa valkeita,
sinisiä ja ilon kirjavia.
Karjalan maa
on nyt tummien perhosten kotimaisema.
Ikävä hiipii sydämeeni jälleen,
kun nousen ja lähdän niityltäni.
Se on nyt ilottomien ihmisten kotimaa.

Raija Jyrinki

o.s. Silfverhuth, Vuokselassa 8.7.1997

Hilja ja Herman Juvonen sekä kasvattityttönsä Raija Silfverhuth kotipihalla Vuokselan Uudessakylässä juhannusruusujen aikaan 1942.

Sakkolan kyläkirjahankkeet

RÖYKKYLÄN KYLÄKIRJAN

aineistonkeruu on alkanut.
Röykkylän kyläkirja-hankkeen
aloituskokous pidettiin
Punkalaitumella 11.3.2007.

Yhteyshenkilöt kirjan
kokoamiseksi ovat:

pj. Pentti Karppanen
Naarajoentie 2
35300 Orivesi
p. 03- 335 2696,
0400 636 775

varapj. Yrjö Pitkänen
Hankurintie 65,
31900 Punkalaidun
p. 040 726 0593

Maija Kuparinen
Oriniementie 245,
31810 Oriniemi
p. 02- 767 5557

Ulla Vulli
Koosantie 345
31810 Oriniemi
p. 02-767 5666

Veikko Huuska
Uuden-Jaakkilantie 106,
31900 Punkalaidun
p. 02-767 4382

Pekka Karppanen
Palojoentie 365,
31900 Punkalaidun
p. 02-767 5328,
050 558 9884
pekka.karppanen@punkalaidun.fi

SAKKOLAN KIRKONKYLÄN KIRJAN

aineiston kerääminen on käynnissä.
Kutsumme Sakkolan Kirkonkylän koulupiiriläisiä
**käsittäen Kirkonkylän, Karholan,
Luprikkalan ja Sipilänmäen**
kirjantekotalkoisiin, kirjoittamaan ja keräämään
kertomuksia, kuvauksia, valokuvia yms. kyläkirjaa varten.
Alla mainitut yhteyshenkilöt antavat tarvittaessa lisätietoja.

Antti Hynnä
Ollilantie 11, 37500 Lempäälä
040 8490048, antti.hynna@tut.fi

Maire Kanervisto
Ruskontie 11 as 2, 33710 Tampere
0500 579341, leevi.kanervisto@kotiposti.net

Antti Koiranen
Sammalpolku 9, 37550 Lempäälä
040 5514137, antti.koiranen@uta.fi

Matti Naskali
Rautaranta 8, 28400 Ulvila
0500 721902, matti.naskali@mknpalv.inet.fi

Röykkylän kyläkirjahankkeen eteenpäinviejät kävivät esittelemässä hankkeen-
sa Sakkola-Säätiön hallitukselle. Kuvassa vas. Yrjö Pitkänen, Veikko Huuska,
Pekka Karppanen, Pentti Karppanen, Ulla Vulli ja Maija Kuparinen. Työryh-
mää täydennetään tarpeen mukaan.

käynnissä - tule talkoisiin!

HAPARAISTEN, KELJAN JA PURPUAN KYLJEN KYLÄKIRJAA KOOTAAN PARHAILLAAN!

Allekirjoittaneille yhdyshenkilöille toivotaan materiaalia,
esimerkiksi lyhyitä kertomuksia, kuvauksia, valokuvia yms.

Kysy meiltä asiasta myös tarvittaessa lisätietoja!

Aila Alanen, Ollilantie 16, 37500 Lempäälä,
puh. 03- 3752 852, 040-707 6164, aila.alanen@lempaala.fi

Hannu Turkkinen, Turkkisentie 12, 37500 Lempäälä
puh. 03-3752 525, 040-581 4398, hannu.turkkinen@kotiportti.fi

Hannu Paukku, Harjatie 5, 32210 Loimaa
puh. 02-762 8152, 0500-741 296,
hannu.paukku@punkalaidun.fi

TIKANSAARI -kirjan teko etenee

Onko sinulla vielä tarjolla tietoja, tarinoita,
valokuvia tms. muuta materiaalia?

Ota pikaisesti yhteyttä: Seppo Suikkanen,
Vanha Hervannantie 169, 33880 Lempäälä
puh.050 542 8262

Sakkola-Säätiön pyynnöstä
kerätääntietoja suunnitteilla
olevaa kirjaa varten kylistä

HAITERMAA, LUPRA ja PANNUSAARI

Kaikki tiedot, muistelut,
valokuvat yms. materiaali
on tervetullutta!

Laita mukaan
lähettäjän yhteystiedot ja
mahdollisimman tarkat tiedot
kuvien henkilöistä ym.
Lisätietoja antavat
yhteyshenkilöt

Eino Naskali,
Ollilantie 2,
37500 Lempäälä
puh. 03-3750 574

Anneli Kuisma,
Kuismantie 4,
37550 Lempäälä
puh. 03-3748 410

RIISKAN KYLÄKIRJAN

laatiminen on alkamassa

Toimituskunta pyritään kokoamaan Riiskan kyläkunnan eri alueiden edustajista.
Kaikkinaiset tiedot kylästä ja sen asukkaista ovat tarpeellisia, kuvat ja muistikuvatkin.

Ota pikaisesti yhteyttä yhteyshenkilöön:

Irma Havumäki, o.s. Karppanen
Paturintie 6 D, 00640 Helsinki
puh. 09-7520 347, 040-5646 275

Sähköpostilla päivystävät:

toivo.kuparinen@pp.inet.fi
teuvo.kuparinen@netsonic.fi

Hilja Koskela 103-vuotiaaksi

103 vuotta täytti huhtikuun 18. päivänä 2007 Hilja Koskela, ent. Juvonen, omaasukua Uosukainen, Niilo Koskelan puoliso. Pariskunta kuvassa.

Hilja Koskela syntyi Valkjärven Uosukkalassa 18.4.1904 Antti ja Anna-Maria Uosukaisen vanhimpana tyttärenä. Vuokselaan hän muutti vuonna 1925 avioiduttuaan Herman Juvosen kanssa. Muiden karjalaisten tapaan talvi- ja jatkosotien ajat ja evakkomatkat varjostivat Hiljan elämää. Joulukuussa 1942 häntä kohtasi miehensä kuolema ja hyvästijättö tapahtui Vuokselan kirkko-maahan. Jatkosodan jälkeen vuonna 1945 Hiljan ja Niilo Koskelan avioliitto-taival alkoi ja siitä tulee kuluneeksi ensi kesänä 63 vuotta. Tarkemmat tiedot Hiljan rikkaan ja monivaiheisen elämän eri vaiheista on kerrottu satavuotis-haastattelussa, joka julkaistiin tämän lehden vuoden 2004 numerossa 3, sivulla 18.

Juhlahetkeä kakkukahvituksen merkeissä Hilja Koskela vietti läheisten ja ystävien seurassa syntymäpäivänään kotonaan Kaupissa.

Taisto Virkki

90 vuotta täytti 2.5.2007 Matti Väättä-nen.

85 vuotta täytti 12.4.2007 Vilho Meskanen Vilppulassa. Hänen entinen kotipaikkansa oli Sakkolan Kaarnajoki.

Isä Kalervo ja tytär Anneli Meskanen viettivät yhteisesti 125-vuotisjuhlapäiväänsä 10.2.2007 Sipisen Juhlahuoneella Jyväskylässä. Kalervo juhlisti 75-vuotisuutta, Anneli 50-vuotispäiviään.

Kalervo Meskanen on syntynyt 1932 Vpl. Pyhjärven Salitsanrannalla perheen nuorimpana poikana, jonne Meskasen perhe oli muuttanut vuonna 1927 Sakkolan Pannusaaren kodista. Isä Juho Meskanen oli syntynyt Sakkolan Vilakkalassa ja äiti Anna-Leena, o.s. Uosukainen Valkjärven Pöppölässä.

Kolmatta sukupolvea kuvassa edustaa Anneli Meskasen ja Matti Takkusen tytär Anna-Sirkka Ilona. Juhlatunnelmaa lisäsi erikoisesti Annelin lasten, Juhon, Antin ja Annan musiikkiesitykset.

85 vuotta täyttää 4.6.2007 Alpo Ruotunen kotonaan Tampereen Takahuhdissa. Kotipaikkansa oli Sakkolan Kiviniemi.

Uusia ylioppilaita

Järvenpään lukiosta on 5.12.2006 kirjoittanut ylioppilaaksi Antti Kurkinen. Hänen äitinsä Leena Kurkinen on Sakkolan Vilakkalasta kotoisin olevan Eino Parilon tytär.

Julkaisemme jokaisessa Suvannon Seudussa tietoja perhetapahtumista. Lähetä tiedot ja valokuva toimitukseen. Kysythän asianosaisilta luvan tietojen julkaisemiseen.

Nokian Pinsiöön evakkomatkan loputtua asettuneet Uosukaiset jälkikasvui-
neen tekivät 8.7.2005 kesäretken Imatralle onnittelemaan 50-vuotispäiväänsä viettävää Päiviä, tervehtimään tättään, suvun vanhinta, Lempi Paakkia o.s.Uosukainen, joka muutamaa kuukautta aikaisemmin oli saavuttanut 85 vuoden iän, sekä Päivin puolisoa Arsia. Matka onnistui hyvin. Kaunis, juhla-
valmisteltu koti ja aurinkoinen kesäpäivä helli kaiken-ikäisiä onnittelijoita, joista nuorin oli 1-vuotias Helmi Uosukainen.

Lähisuku ja -ystävät iloitsivat saatuaan 4.7.2006 kutsun saapua 100-vuotis-
juhlisiin Pinsiön Maamiesseurantalolle. Kaksossisarukset Terhi Nieminen, di, ja Tarja Koskentalo, tekn.lis., olivat päättäneet järjestää 50-vuotispäivänsä entisellä kotiseudullaan. Terhin ja Tarjan

**Päivi Paakki, kuva vas.
Kaksoset Terhi Nieminen (oik.) ja
Tarja Koskentalo, omaasukua Uosu-
kaiset.**

vanhemmat ovat

Liisa o.s. Alanen ja Matti Uosukainen
Nokian Pinsiöstä. Isä-Matin syntymä-
koti on ollut Sakkolan Kiviniemessä.

Synttärarit olivat todella upeat juhlat.
Mukava oli sukutapaaminen tutussa
ympäristössä. Ilmojen haltijakin soi meil-

le aurinkoisen ja lämpimän kesäjuhlapäi-
vän. Juhlaväki koostui meistä kaiken-
ikäisistä, suvun vanhin Lempi-täti oli
pirteänä mukana ja nuorin osanottaja oli
päivänsankarien serkun, Juhan, 2-viik-
koinen lapsenlapsi.

Maija-Liisa Mäkelä

Pekka Myllö on kirjoittanut lehtiin yli 50 vuotta

Sakkolan porsaspitäjän Hovinkylässä
Juho ja Anni Myllön perheeseen esikoisena
14.3.1932 syntynyt kirjoittajaveteraani
Pekka Myllö on tehnyt juttujaan eri lehtiin
vuodesta 1956 lähtien.

Hän täytti äskettäin 75 vuotta. Hän asui
parisenkymmentä vuotta Vihdin Numme-
lassa, ja sitä ennen yli 30 vuotta Helsingis-
sä. Tällä hetkellä kotipaikka on ollut kaksi
vuotta siskonsa Kaija Ryyppön ja hänen mie-
hensä Paulin nykyaikaisessa omakotitalos-
sa Iittalassa. Asuinkaverina on pariskunnan
vanhin poika Pasi.

Pekka sairastui kymmenvuotiaana jatko-
sodan aikana Hovinkylässä polioon, mikä
vei molemmat jalat toimintakyvyttömiksi.

– Minut vietiin yli vuodeksi Viipurin sosia-
lasairaalaan ja kotiuduttuani en pystynyt
juurikaan askelta ottamaan. Keppien avulla
pystyin pikkuisen opettelemaan kävelyä.
Luin sairaalassa ollessani läpi koko kirjas-
ton, Tarzanit useampaan kertaan. Haavoit-
tuneiden tarinoita kuunnelllessani opin jo
pikkupoikana tietämään elämän mutkat ja
vastamäet. Jalkoihin tuli kuitenkin sen ver-
ran eloa, että toisen evakkomatkan aloitin
omin jaloin, tosin keppien kanssa.

Koulunkäynti oli hankalaa ja tapahtui eri
puolilla Suomea, viimeksi Hämeenlinnan
lyseossa. Eihän se opiskelu vilkasta karja-
laispoikaa paljon kiinnostanut, ja lyseo jäi
kesken. Myöhemmin Pekka tuli toisiin aja-
tuksiin, ja ensin poika suoritti onnistuneesti
Hämeenlinnan kaupakoulun ja pari vuot-
ta myöhemmin Suomen Liikemiesten kaup-
paopiston. Merkonomiksi hän valmistui
keväällä 1955.

– Minua on jo nuoresta alkaen kiinnosta-

nut kirjoittaminen. Kauppakoulussa luettiin
aineeni poikkeuksetta ikään kuin malliksi
muille oppilaille. Toimin myös molempina
vuosina oppilaskunnan puheenjohtajana.
Kauppaopiston jälkeen olisi kai pitänyt
opiskella toimittajaksi, mutta liike-elämä veti
puoleensa. Perustin Helsinkiin oman kiin-
teistötoimiston ja vedin sitä lähes parikym-
mentä vuotta kirjoitellen samaan aikaan lä-
hinnä urheilujuttuja eri lehtiin, ensin kuiten-
kin Uuteen Suomeen lähes 30 vuotta, ker-
too Pekka Myllö.

– Urheilu on ollut heikoista jaloistani huo-
limatta minulle lähes elämäntapa. Ensin pe-
lasin parikymmentä vuotta pöytätennistä
ja sitten vähän pidempään olin mukana suo-
malaisen tikanheiton parissa. Molemmat
lajit kun sopivat jalkavaivaisellekin, pingis
– kumma kyllä – jopa paremmin. Olin liit-
totasolla molemmissa lajeissa mukana, pe-
rustin kaksi maamme kärkipään tikkaseuraa
ja vedin pöytätennistä lähinnä Vuosaaren
Viikingeissä. Suomen mestaruuksia voitim-
me kummassakin lajissa, henkilökohtaisia-
kin mestaruuksia kolme.

Sekä Suomen Pöytätennisliitto että Tik-
kaurheiluliitto ovat molemmat palkinneet
kaikilla ansiomerkeillään, viimeksi kultaisil-
la. Liikuntavammaisten EM-kisoissa Lon-
toossa hän oli mukana 1987 saavuttaen kol-
mimiehissä joukkueissa EM-hopeaa. Hat-
tulan kunta palkitsi hänet samana vuonna
kunnan parhaana urheilijana.

Viidenkymmenen vuoden aikana olen tu-
tustunut ja tehnyt juttuja monista julkisuu-
den henkilöistä – pääasiasta tunnetuista ur-
heilijoista.

– Olen haastatellut ja kuvannut muun

**Vihdin Tikan puheenjohtaja Hannu Au-
telo sovittelee Tikkaurheiluliiton kul-
taista ansiomerkkiä Pekka Myllön rin-
tapieleen. Kuva Hannu Immonen.**

muassa Siiri ”Äitee” Rantasta Mikkelin
suunnalla, 1940-luvun suurjuoksija Viljo
Heinosta tuli tuttavani, omista olympialai-
sistamme 1952 Helsingissä melonnan kul-
tamitalinaisesta Sylvi Saimiosta kävin teke-
mässä useita juttuja vuosien mittaan, ralli-
sankari Timo ”Mini” Mäkinen oli hyvä tut-
tavani ja ystäväni jo nuorena miehenä. Pek-
ka Tiilikaiseen ja Paavo Nopoverseen tutus-
tuin jo nuorena lehdistöpalaverissa. Laula-
ja-näyttelijä Arttu Suuntalaa jututin Turus-
sa, ja taitavaa soittajaa ja ohjelmantekijä Sep-
po Hovia tapasin hänen kesähuvilallaan Van-
ajaveden rannalla sekä Helsingissä. En mal-
ta olla mainitsematta myös Anne Pohtamoa
ja Kai ”Kaitsu” Pahlmania ja hänen isänsä
Helgää.

Paljon on nähty ja koettu, matkustettu
työasioissa useimmissa Euroopan maissa ja
aina USA:ta ja Meksikoa myöten. Kaikissa
Pohjoismaissa on käyty ja tietysti Venäjällä
sekä Virossa, Liettuassa ja Latviassa.

Ikää on tullut ja matkustelu jäänyt aika
vähiiin, mutta vielä tänä kerkiiä, ehkä...

KUOLLEITA

Viljo Mannikaisen muistolle

Viljo Eino Mannikainen kuoli Lempäälässä 18.1.2007. Hän oli syntynyt Pyhäjärvellä (Vpl) 27.1.1910. Naimisiin mentyään vuonna 1930 hän muutti talolliseksi Sakkolaan, josta lähti talvisotaan syksyllä 1939. Talvi- ja jatkosodan raskaiden rintamavuosien jälkeen hän asettui asumaan Mäntsälään vuonna 1944.

Päätäväisesti hän kouluttautui uuteen ammattiin, puutyön opettajaksi. Ensimmäisen työpaikka oli Invalidisäätiön Oppilaitoksessa Mäntsälän Saarella. Oppilaitoksen puutyölinjan rakentamisen, koneiden hankinnan, aina Yhdysvalloista asti, ja niiden asentamisen jälkeen alkoi varsinainen opetus. Taitajista oli sodan jälkeen kova pula, joten oppilaita riitti.

Mielessä oli kuitenkin oman yrityksen aloittaminen. Se toteutui vuonna 1950, jolloin perhe muutti Lempäälään ja käynnisti kotelojen valmistuksen. Siellä valmistui tuhansittain kultaseppien koteleita, joissa monet meistä vieläkin säilyttävät arvokkaimmat ruokailuvälineensä. Aluksi kotelot valmistettiin puukehikoista tai kartongista ja verhoiltiin silkillä. Sittemmin muovi alkoi syrjäyttää puun ja kartongin. Viljo ei halunnut enää osallistua tällaiseen teolliseen valmistukseen ja myi kotelon valmistuksessa tarvittavat koneet ja laitteet.

Edessä oli uusi työskäpa veiston opettajana Lempäälän-Vesilahden Yhteiskoulussa, joka oli toiminut jo muutaman vuoden. Varsinaisen työnsä ohella Viljo puolisoineen osallistui innolla yhteis-

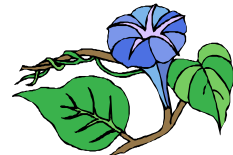
koulun kannatusyhdistyksen toimintaan. Viljo piti tärkeänä, että seudun lapsilla oli hyvät koulutusmahdollisuudet omalla kotiseudullaan. Toiminta kannatusyhdistyksen jälkeen toimivassa koulutussäätiössä oli vireää vielä eläkepäivilläkin.

Työuransa loppupuolella Viljo alkoi ”harrastaa” kesämökkien rakentamista. Neljä mökkiä syntyi sitten varsin vinhaa vauhtia. Rakentamisen jälkeen hän hoiti näiden kunnossapitoa lähes kuolemaansa asti valitellen toisinaan, ettei jaksakaan enää oikein montaa pitkää työpäivää peräkkäin. Liikkumista varten tarvittiin tietysti auto ja ajokortti. Viljo ajoi itse vielä 96-vuotiaanaakin!

Suku tietysti kokoontui usein Viljon luona Lempäälässä. Neljän sukupolven hauskat tapaamiset jäivät meidän kaikkien mieliimme. Muistamme kiitollisina isää ja Lempäälän pappaa..

Kiitämme sydämellisesti Lempäälän sotaveteraanijärjestöä, Sakkola-Säätiötä ja ErP 6:n edustajia mieleenpainuvasta kunnianosoituksesta isämme siunaustilaisuudessa.

Osmo ja Pauli Mannikainen

KUOLLEITA

Olavi Karppanen, syntynyt 11.4.1921 Sakkolan Keljassa, kuoli 20.2.1007 Tampereella. Hänen vanhempansa olivat Hilja ja Reinhold Karppanen.

Kultainen äitimme ja mumskimme Lahja Metso, omaasukua Räikkönen, syntynyt 30.8.1906 Valkjärvellä, kuoli 2.3.2007 Lempäälässä. Siunaus toimitettu 23.3.

Siunatut olkooot äidin työt, kehdon ääressä valvotut yöt, huolten arjet ja pyhät hartaat, käämirukit ja sukkavarfaat, siunatut jalkain askeleet, silmäin salatut kyyneleet.

Kaivaten Yrjö perheineen, Saara perheineen, sisaret Martta perheineen, Ester.

Ilmo Arto Juha Jortikka syntyi 9.9.1944 Saarijärvellä. Hän nukkui ikiuneen vaikean sairauden uuvuttamana 24.3.2007 Ylöjärvellä. Ilmon juuret ovat Karjalassa, Sakkolassa; äiti Lapinlahdesta Kerttu o.s. Kallonen, ja isä Kaarnaajoelta Yrjö

Jortikka. Koulunsa Ilmo kävi Tampereella ja päivätyönsä hän teki armeijan palveluksessa eri puolilla Suomea. Eläkkeelle hän jäi majurina Korian Pioneerivaruskunnasta. Sen jälkeen he muuttivat Ylöjärvelle eläkepäiviä viettämään, mutta vaikea sairaus uuvutti Ilmon jo varhain.

Siunaustilaisuus oli 15.4.2007 Ylöjärven kirkossa, siunauksen toimitti pastori Jyrki Koivisto. Muistotilaisuus vietettiin lähimpien läsnä ollessa. Kaipamaan jäivät Kati-puoliso, tytär Minna perheineen, Topi-poika ja äiti Kerttu.

Elämä sammuu, mutta sen jättämä lämmin muisto säilyy ikuisesti.

Martta-serkku

VILAKKALAN, PETÄJÄRVEN ja LAPINLAHDEN KYLÄKIRJAT

Hinnat 30 euroa kpl + postituskulut.

Tilaa heti omasi, tilauksia vastaanottavat:
Marjo Ristilä-Toikka p. 040 730 2622,
marjo.ristila-toikka@kolumbus.fi

Aila Alanen p. 375 2852 tai 040 - 707 6164
aila.alanen@lempaala.fi

Muista myös muut
Sakkola-Säätiön
tuotteet: vaakuna,
kirjallisuus, tekstiilit

50 VUOTTA

SUVANNON SEUTU

Suvannon ympäristön kotiseutulehti vuodesta 1957, 8 kertaa vuodessa.

Julkaisija: Sakkola-Säätiö **Kirjapaino:** Koski-Print, Valkeakoski

Toimitus: Suvannon Seutu,
Rautasemantie 375,
37500 Lempäälä

Päätoimittaja

Marjo Ristilä-Toikka, Lempäälä
Puhelin 040 730 2622
tai (03) 374 8 448 iltaisin
marjo.ristila-toikka@kolumbus.fi

Metsäpirtin yhdyshenkilö

Ilmi Pesonen,
puh. 09-694 6309 tai 040730 6166
ilmi.pesonen@welho.com

Vuoksenan yhdyshenkilö

Taisto Virkki, Tampere
p. 03 - 363 1750, 0400-576722
taisto.virkki@luukku.com

Putkiliike

P. Nuora Ky

37560 KULJU

Puh. 367 6100

Tuleeko

Suvannon Seutu

-lehtesi

oikealla osoitteella?

Ilmoita osoitteenmuutos

p. 040 730 2622

Tilauskuponki SUVANNON SEUDULLE

Tilaan pitäjälehti Suvannon Seudun! Vuosikerta 20 euroa.

Nimi:

Osoite:

Lahjatilauksen saaja:

Palautetaan osoitteella: Suvannon Seutu, Rautasemantie 375, 37550 Lempäälä.

Tai tilaa sähköpostitse: marjo.ristila-toikka@kolumbus.fi

SAKKOLA-SÄÄTIÖ

Hannu Turkkinen,
hallituksen puheenjohtaja,
Turkkisentie 12, 37550 Lempäälä,
puhelin 040-5814398 tai 03-3752525
hannu.turkkinen@kotiportti.fi

Aaro Viskari, varapuheenjohtaja
Helsingintie 32, 37560 Lempäälä,
p. 03-3676 190, 0400-836656

Matti Naskali, sihteeri,
Rautaranta 8, 28400 Ulvila,
p. 02-538 0855, 0500-721902
matti.naskali@mknpalv.inet.fi

VALTUUSKUNTA

Hannu J. Paukku, puheenjohtaja,
Harjatie 5, 32210 Loimaa
puh. 0500-741296
hannu.paukku@punkalaidun.fi

Esko Kallonen, varapuheenjohtaja
Kukkolantie 4, 37560 Lempäälä
p. 03- 3676603, 040-5540747

SAKKOLA-SEURA

Leena Rantakari, puheenjohtaja
Haapaniemenkatu 16 A 142,
p.09-710 846, 040-514 1682
leena.rantakari@elisanet.fi

HOVINKYLÄSEURA

Mirja Antila, puheenjohtaja
Kitarakuja 1, 01390 Vantaa
mirja.antila@kolumbus.fi
p. 050 599 6936

METSÄPIRTTI SEURA RY

Kalevi Hyytiä, puheenjohtaja
Norppakuja 6A, 01480 Vantaa
p. 04050 22750
kalevi.hyytia@metsapirtti.net

Kimmo Laulajainen, varapj
Kaarikuja 1 A 3, 00940 Helsinki
p. 09-304 854, 040534 5062

Pirkko Hyytiä, sihteeri
Norppakuja 6A, 01480 Vantaa
p. 050544 2854
pirkko.hyytia@metsapirtti.net

METSÄPIRTTIKERHOT:

TAMPEREEN METSÄPIRTTIKERHO

Helka Korpela
Kalevan puistotie 13 C 58
33500 Tampere
p. 040565 0905
helka.korpela@kolumbus.fi

ETELÄ-POHJANMAA

Esko Lylander
Mustikkatie 1, 66400 Laihia
p. 06-4771300, 050599 7720
Mauno Hämäläinen
Vaasantie 270, 61600 Jalasjärvi
p.06-456 0482, 040527 4960

UUSIKAUPUNKI

Anneli Virtanen
Pappilankuja 15, 23600 Kalanti

TURKU

Aila Martelius-Mäkelä, puh. joht.
Eeronpolku 6, 23100 Mynämäki
p. 050 5948 712
aila.martelius@luukku.com
Niilo Kiiski, sihteeri
Tennaritie 7, 21200 Raisio
puh. 02-4383167 tai 0503575767

METSÄPIRTTI- JÄRJESTÖT TMK

Ossi Tuokko, puheenjohtaja,
Alaverstaanraitti 6 F 106,
33100 Tampere p. 0407542738

KIRVESMÄKI KERHO RY

Aulis Ukkonen
Tunnelitie 6 A 17
02700 Kauniainen
p. 09-505 1897, 0400 522854

METSÄPIRTTI ARKISTO

Mynämäen kirjasto
Yhteyshenkilöt:
Kari Ahtiainen p. 0445843107
Markku Lemmetti
02-4310956, 050-5119720
marku2@saunalahti.fi

VUOKSELA-SEURA ry

Taisto Virkki, puheenjohtaja
Paununkatu 24, 33700 Tampere
taisto.virkki@luukku.com
p. 03 - 363 1750, 0400-576722

Laila Saario, sihteeri
Rauduskoivunkuja 6, 36600 Pälkäne
taistosaaario@netti.fi
p. 03- 534 3240, 040-586 0691

Sukututkimusasiat
Pentti Warvas,
Tervatie 25, 03100 Nummela
pentti.warvas@dnainet.net
p. 019 - 334 606

Internet-asiat (vuoksela-seura.fi)
Timo Broman, Kurkelantie 619
25460 Toija
timo.broman@kisko.salonseutu.fi
p. 02 - 739 8419, 050 - 3335152

**SUVANNON
& SEUTU
50 VUOTTA**

TILAA SINÄKIN OMASI!